

1804
A
1336

Freiherr v. Ende-Miljessnitz.

DISPUTATIO FEVDALIS
Iuris istius
 Nobilioribus ex eodem petitis ac insertis
 Quæstionibus

SYNOPSISIN
exhibens,

QVAM

Diuinâ aspirante Clementiâ,

PRÆSIDIBVS

Clarissimis & Consultissimis VV. ac DD.

Dn. PETRO OSTERMANNO, I. V. Doctore, &
 Dn. ARNOLDO MAES, SS. LL. Licentiato,
 respectiue Dictatore & Fisco.

*In Amplissima Iuridica Facultatis, quod in celeberrima Agrippinensium Academia habetur, Acroaterio
 Publicæ ac placidæ disquisitioni submittit*

DANIEL Müller/Lubecâ-Saxo,
 Anno c^o. D^o. c. xxx. die 25. April.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
 Excudebat Petrus Metternich, prope Augustinianos.

QVOD FOELIX FAVSTVMQVE SIT!

THESIS PRIMA.

Fvs omne, quo in Imperio Romano-Germanico hodie vtimur est vel Publicum vel Priuatum, *iuxta* §. 4. *Inst. de I. & I.* Vtrique licet sua constet dignitas, ipsaque per se pateat in quavis bene constitutâ Politia necessitas, alterum tamen cum altero si quis conferre velit, hoc ab illo multis superari parafangis non intitus credo concesserit. Istius autem iuris nobilissîma & in forensi strepitu frequentissîma habetur portio, quæ est de Feudis. Quorum iura cum in fidelitate & fide publica consistant, nō immerito à multis dicuntur, *reste Gædd. in præf. ad disp. feud.* fulcra Germanico-Romani Imperij, salus Principum, & anchora Rerumpublic. Vnde quoque non poenitendum me insumenturum putari laborem, si quantum Supremo feliciter annuente Numine, temporis, instituti, & ingenio mei feret conditio, perutilê hanc cognituque necessariam materiem paucis aliquot, disputantium more, thesibus includerem.

2. Atq; vt rem à capite vsq; arcessamus, quæ sit FEVDORVM ORIGO variè inter se altercantur Dd. dum alij ab exordio prope mundi vna cū ipsa liberalitate feudum, quod illud dicatur beneficium extitisse autumant. Alij ad certam aliquam gentem referunt, & hi iterum miris inter se modis dissident. Nonnulli ex iure nostro ciuili originem repetunt, adductis scil. quæ de militijs l. 30. C. de inoff. test. N. 53. c. 5. N. 97. c. 3. & 4. fundis limitrophis, l. 2. & 3. C. de fund. limitr. lib. ii. tit. 59. stipendiarijs & tributarijs prædijs, §. 41. l. de R. D. clientelis, l. 7. §. 1. de capt. & postl. reu. l. 3. de vsu & hab. cum sim. iunct. c. vn. i. F. 10. c. vn. 1. F. 13. Oldend. class. 5. de act. benefic. sub init. Cuiac. in prolegom. p. (mibi) 4. hominibus vid. Cui. d. l. p. (m.) 2. habentur. Mihi verior videtur, quæ & magis communis, illorum opinio, qui à Longobardis feudorum consuetudines profuxisse statuunt, quamuis non inficias eam illorum originem cum ipsa cepisse Politia, saltè materialiter cum omnes ferme gentes suos habuere milites, præsidēs, præfectos vasallijs nostris quam simillimos.

3. Formam igitur iuris feudalis eiusque perfectionem acceptam referimus Longobardis è Saxonibus oriundis v. post Carion. & Melanch. in vita

Iustin. ii. & Carol. Magn. Vvesemb. in æcon. iur. feud. statim sub init. lit. B. & de feud. c. 3. n. 2. Fachin. 7. controu. 1 qui circa annum Dn. 568. Italiam inuadentes è patria sua leges & consuetudines feudales secum attulerunt. Et licet regnum illorum 200. circiter annos à Caro'o Magno funditus sit euersum, consuetudines tamen feudales inter eosdem receptas, quod æquissimas illas & stabiliendo imperio vtilissimas cerneret, intactas reliquit. Et sic vsu primitus introductum receptione latius serpsit, quod hodie in Academicis docetur, in iudicijs & curijs exercetur Ius Feudale.

4. Quemadmodum autem omne ius quo vtimur, constat aut scripto, aut sine scripto, *l. 6. § 1. de I. & I. ita hoc nostrum*, quoque feudale non incommode in illas dispescimus partes, ad ius scriptum referentes, quæ diuersæ in vsibus Feudorum occurrunt constitutiones *arg. §. 6. I. de I. N. G. & C. pro iure non scripto habentes* quæ de consuetudinibus ciuitatum Longobardarum, Cremonæ, Ticini, Mediolani, Mantuæ, Veronæ, &c. in iisdem passim extant.

5. Quorum LIBRORVM COMPILATORES vulgo constituuntur, à plerisque etiam recentioribus, ita vt in hoc omnes Interpretes consentire dicat *Borch. de F. c. 2. n. 28.* Gerardus Niger, & Obertus de Orto; à quorum tamen sententiâ motus aliorum Neotericorum argumentis non inuitus discedo.

6. Sed quamuis priuati incertique fuerint homines, qui has in scripturam (scriptura autem non facit quo minus sit maneatve consuetudo) congefferint consuetudines, AVT ORITAS tamen illarum tanta, vt legis vim obtineant *arg. l. 32. de ll. & secundum illas iudex necessum habeat pronunciare, nisi litem velit suam facere, l. 15. §. 1. de iudic. iunct. pr. 1. de off. iud. obligentque cum in Imperio receptæ sint omnes eidem subiectos, siue laici sint, siue Clerici, arg. c. vn. 2. F. 20. c. vn. §. item si. 2. F. 40. c. 1. & 2. ext. de feud. c. 5. de iudic.*

7. Vtrum vero extra causas feudales adhiberi quoque ius possit feudale, non sat expedita videtur quæstio. Affirmatiuæ tamen sub certis limitationibus subscribo. Quemadmodum etiam si in casu feudali, ipso iure feudali non deciso, ius ciuile à Canonico discrepet, quodlibet in suo foro suisque causis sequendum arbitror. *fac. c. nouit. 13. X. de iudic. si quid autem iure feudali definitum non sit, vel ad ius commune, vel speciales locorum, familiarum, &c. consuetudines & pacta recurrendum erit, c. vn. 2. F. 1. vers. strenuus. & ibi FF.*

8. FEVDI NOTATIONEM variam afferunt Interpretes, vt si vllibi, certe hic locum habeat, quod dicitur in Etymologijs diuinare licitum esse. Nos vt textui & rationi congruam probamus opinionem, quæ à fide seu fidelitate deducit *tx. in c. vn. in fin. 2. F. 3.* cumque non possit remitti fidelitas seu forma essentialis merito vt substantiam, ita & nomen, à fide recipiet.

9. Vocabulum feudi non vnâ in txx. feudalibus habet SIGNIFICATIO-

TIONem. Interdū enim pro re in feudum data, c. 1. §. 1. 2. F. 3. c. 1. *vers. si vero*. 2. F. 22. & c. interdum pro contractu (& quidem nominato. an bonæ fidei vel stricti iuris? posterius magis placet, quanquam hæc scrupulose indagare nihil attinet, cum id ex natura obligationis seu negotij inuestituram præcedentis æstimandum sit) per quem vasallo ius in re constituitur, c. 1. *cir. fin.* 1. F. 28. c. 1. §. 1. *vers. per feudum tamen*. 2. F. 3. interdum pro ipso iure in re feudali per contractum constituto sumitur c. vn. 1. F. 25. c. 1. §. *fin.* 2. F. 1. Quin etiam pro ipso iure dominico, quod Dominus directus habet, poni videtur, c. 1. §. *fin.* 2. F. 8. c. 1. *vers. nam & illud*. 2. F. 17. c. 1. §. 1. *in pr.* 2. F. 34. c. 1. *vers. præterea. in fin.* 2. F. 5. Interpretes quoque pro tractatu habito, & actu inuestiendi contrahendique passim illo vtuntur, *Gedd. disp. feud.* 1. th. 12. lit. D. Nos tertiam potissimum significationem attendimus.

10. Vnde & superhabitis aliorum, quas pro parte recenset, & examinat Vult. 1. feud. 2. DEFINITIONibus nos ipsius Vultej *d. l. n. 9.* amplectimur, quod Feudum sit vsusfructus quidam rei immobilis sub conditione fidei constitutus.

11. Apparet hinc quæ & quot feudi constituent substantiam, eaque pactis alterari nequeunt. sed quæ contractus istius naturalia seu adminicula concernant, pactis & conuentionibus, modo non legibus, aut bonis moribus refragentur, subiacent, c. 2. §. 2. 1. F. 14. qualia pacta sunt, quæ de seruitijs præstandis, successioneibus, alienatione, amissione feudi, & c. interponuntur; inter quæ numero pactum, vt filij ex secunda vxore non succedant; vt pater feudum perdat ob delictum filij; vt ob ingratitude non quidem feudum ipsum amittatur, sed certa pecuniæ summa pœnæ nomine pendatur. in quibus & similibus locum obtinet FF. illud Brocardicum: Tenor inuestituræ derogat omni feudorum naturæ. Apparet simul quid differat Feudum ab Allodio *t. t. de allod.* 2. F. 54. c. 1. *in fin.* 2. F. 17. c. 1. §. 1. 2. F. 26. Emphyteusi, *t. t. ff. si ager vici. vet. & c. de iur. emph.* Libellario contractu, c. vn. 1. F. 13. c. 1. §. 1. 2. F. 9. precarijs c. 1. *in fin.* 1. F. 9. *ibique Gothofr.* quæ omnia latius deducere propositi nostri ratio non patitur.

12. Recta igitur definitionem excipit DIVISIO, in qua ita mirifice conflistantur Dd. vt Terentianum illud: quot capita, tot sensus, omnium optime huc applicari posset. Solent tamen vt plurimum, & possunt ad certas redigi causarum vel pactorum classes. Et ratione quidem causæ efficientis aliud est Nobile, idque vel Regale vel Non regale; aliud Non nobile: aliud Masculinum aliud Fœmininum: aliud Nouum, aliud Vetus. Ratione materiæ feudum tribuitur in Corporale & Incorporale; Ecclesiasticum & seculare; quod est in Curte, & quod Extra curtem Dominicam. Ratione formæ est vel Ligium, vel Non ligium.

13. Summa autem & prima diuisio non incommodè perhibetur, quæ feudum in Proprium & Improprium, seu Rectum & Degenerans dispescitur. Istius species iam sunt enumeratæ, & proprio feudi iure censentur, vel,

vt alibi Feudista loquitur, communem feudi rationem habent: à quâ si patris contrahentium in aliquo recedatur, iam improprium esse incipit, cuiusmodi est feudû Francum, ex pacto in Feminas Transitorium; Pignoraticium; Emtum (quod tamen nescio anne cum *Sonsbec. p. 2. n. 7. & seqq.* proprijs adnumerare liceat, cum pecunia feudi naturâ nihil adimat) Pensionarium, Iniuratum, propriè Hereditarium (cui opponitur propriè Non hereditarium, quod etiam ex pacto & prouidentia à Dd. appellari solet, & recti feudi species est) Conditionatum vel certi seruitij; Temporale (qualia sunt feuda Habitationis; Soldatæ; de Camera & Cauena; Guardia, Gastaldia, Cancellariatus, Aduocatiæ & similia) Alienabile, aliaque infinita, quæ copiosius ex arboribus feudalibus & tractatibus poterunt dignosci.

14. Nos inde pro instituto nobiliores aliquot decerpemus quæstiones, quarum è numero habetur, quæ de probanda ex feudis nobilitate variè agitari solet. In qua longius à vero abesse puto, qui illam ex effectu seu feudo ipso metiuntur, rectius autem sentire, qui à causa efficiente reperiunt, feudum scil. concedentis cum potestate, tum voluntate; nec sufficit alterutrum, cum feuda ab illis sine nobilitate, & nobilitas sine feudis dari possit. vade fit, quemadmodum monet *Rosenth. c. 2. de feud. concl. 2. n. 9.* vt interdum de Ducatu aut Comitatu aliqui inuestiantur ab Imperatore, nec tamen gerant se pro talibus, nec saluentur tales, sed solum appellentur possessores, *Einhaber der Graffschafft oder Hertschafft.* Ex dictamine tamen iuris nostri feudalis, si Imperator aut alius potestate nobilitandi præditus feuda ex consuetudine nobilia, veluti Ducatum, Baronatum alicui concesserit, in dubio quoque voluntatem conferendæ nobilitatis habuisse censèbitur, *arg. c. 1. pr. 2. F. 10.* maxime si concurrant nonnullæ circumstantiæ, ex quibus præsumptio hæc firmetur, *Cui. 2. F. 10. Vult. 1. F. 8. n. 21. in fin.* in Hispania vero omne feudum, pro quo secundum vsum ac consuetudinem illius regni præstatur seruitium militare nobile, censerit ex *Nicol. In- trigl. refert Gothofr. Anton. disp. feud. 2. thes. 6. lit. B.*

15. Hinc alia non inelegans repullulat quæstio, vnde nimirum proflexerit, quæ hodie non infrequens, feudorum regalium diuisio? Et placet Vultejj coniectura 1. *feud. 8. n. 75.* existimantis etiam ante Fridericum vt successione, ita diuisionem quoque in illis vsu fuisse receptam, *arg. c. 1. §. praterea Ducatus. 2. F. 55. ibi, de cetero non diuidatur.* vt mirum non sit, si nostris moribus ab hac constitutione recessum, & ad antiquam feudorum consuetudinem reditum sit. Secus tamen adhuc est in Regno & Electoratu, in quibus dispositio, *d. §. praterea.* etiamnum obtinet.

16. An feudum in dubio potius masculinum, quàm foemininum censerit debeat quæstio controuersa est? prius affirmo, nisi consuetudine aut statuto loci receptum esset, vt ad foeminam deoluatur successio, *Arum. disp. feud. 2. th. 32.* Cui affinis illa, si de feudo pariter inuestiti sunt maritus & vxor

& vxor, num feudum illud fœmineum, vel mafculinum, vel vt vult. *Piff. l. 1. q. 34. n. 28. Cui. 1. F. 2. §. item fi Epifcopus. p. (m.) 61. Niell. D. feud. 1. th. 7. mixtū?* Et puto ad exemplum reliquorum mixtorum id quod potentius eft, inſpici debere. Quâ ratione pro marito erit reſpondendum, præfertim cum nõ facile à *διχοτομίας* ad *τρχοτομ.* prolabi debeamus. *Suen. diſſ. feud. 1. th. 7.*

17. Circa hunc articulum vltierus quærare lubet, an feudum à fœmina conſeſſum fit fœmineum? Et Negatiuæ aſti pulor, *arg. c. 1. ſi. 1. F. 1.* Num vero in feudo fœmineo vt fœminæ ſuccedant, pacto ſpeciali opus eſt; *Nego, c. vn. 2. F. 30.* extantibus tamen maribus interim non admittuntur. Ad quod autem fœmina ex pacto admittitur, num fœmineum fit, quæſtionis eſt? Et iterum Negatiuæ adhæreo, cum hoc tantum procedat quoad effectum illum ſuccedendi, feuda vero, eorumq; denominatio à ſuo principio & prima radice repetenda ſit, *arg. l. 33. de donat.*

18. An feudum nouum iure antiqui poſſit concedi, ardua videtur quæſtio, vt ex *Curt. Iun. referat Schrot. Diſſ. feud. 2. th. 5.* omnia Italia collegia in ea fuiſſe conſulta. Affirmatiua verior: licet enim nouum fit maneatue, donec in ſucceſſores iſta inueſtitura comprehenſos deuoluatur, ratione tamen iuris & effectus, vetus eſſe fingitur. Non ita ſeres habet, ſi è contrario feudum antiquum iure noui conferatur, cum diuerſitatis ratio non vna, niſi agnati mutationi conſenſerint, vel ad minimum ratam eandem habuerint. *Mynſ. cent. 4. obſ. 83. cum ſeq. & cent. 2. obſ. 94.*

19. Intricatiõ videtur quæſtio, an feudum in dubio præſumatur antiquum vel nouum? placet hac vice ſententia illorum qui pro antiquo concludunt, *arg. c. vn. circ. ſm. 2. F. 11. c. 1. pr. 2. F. 26.* quanquam etiam *Fachin. 7. controu. 19.* opinio pro nullo præſumentis, ſed probationem ab vtraque parte exigentis, qua iam præſtita iudicem æſtimare oportere cuius iureiurando decidenda ſit quæſtio citatis txx. valde videtur conueniens. In altera quoque non minoris difficultatis quæſtione, an feudum indefinitè conſeſſum præſumatur in dubio hereditariū, vel ex pacto & prouidentia? à partibus illorum ſtamus, qui huius quam illius efficaciorem eſſe præſumptionem aſſerunt. Eaquæ ſententia præiudicio Camerali ſtabilitur *teſte Mynſ. cent. 4. obſ. 2.*

20. Feuda Camerae & Cauenæ vtrum in hæredes tranſeant, & perpetua ſint, an verò morte dantis vel accipientis extinguantur, dubio non caret. Poſterius approbamus in *theſ. 13.* Sed & prius niſi mere gratuita ſint Camerae & Cauenæ feuda, *c. 1. in ſm. 2. F. 10.* aut pro mercede temporalis officij data, *c. vn. 1. F. 2. c. vn. in ſm. 1. F. 11.* ſed pro ſolitjs ſeruitijs feudalibus in aliquem collata, non omnino videtur à iuris feudaljs ratione alienum, quo faciunt txx. in *c. 1. §. ſciendum. 2. F. 1. c. 1. 2. F. 2. c. vn. 2. F. 20.* Natura tamen illorum eſt, vt non debeantur niſi ſit, vnde ſolui poſſint, *c. 1. pr. 2. F. 58.* Quod & procedit in caſu, quo certi loci, ex quo feudum hoc præſtandum eſt, facta demonſtratiõ, iſq; amiſſus, vt non teneatur Dominus, etiam ſi Cam fa

ra satis sit locuples, *VVurmbf. lib. 1. tit. 51. obs. 2.* quem tamen locum si recuperat Dominus, reuiuifcet etiam ius feudi, *d. c. vn. 2. F. 58.* idq; ad tempus quoque præteritum volunt extendi *Dd. arg. l. 17. §. 1. de annu. legat.* quod tamen duriusculum, vt non sine causa à nonnullis impugnetur.

21. Ecclesiastica feuda cum non dignoscantur à personis, sed à rebus in feudum inductis (licet interdum sed abusiue Ecclesiasticum dicatur, quod ipsi Ecclesiæ conceditur *c. 1. §. fin. 2. F. 40.*) Clericus feudum seculare rectè possidebit, & contra. Ex quo id est quod scribit & probat, *Geil. 1. obs. 30. n. 4. 5. 6.* Ecclesiasticos ratione. bonorum quæ ab Imperio in feudum recognoscunt, nõ considerari vt Ecclesiasticos, sed vt Principes, Comites, vel Status Imperij. Abutuntur vero nonnulli trito illo Germanico *der trumb Stab schleust niemand auß;* dum feudum hinc Ecclesiasticum suã naturã improprimum & in foeminas transitorium esse affirmare non dubitant. Verum cum xxx. rationes, & ipsa repugnet experientia, eadẽ illud facilitate rejicitur, qua admittitur, quamuis non negem de speciali consuetudine aut privilegio quorundam Ecclesiasticorum feudorum foeminas esse capaces, quod latius deductum vide ap. *Gothofr. Anton. D. feud. 1. th. 4. lit. D.*

22. Ligius an quis esse possit vnus, alterius vero subditus non satis inter se conueniunt *Dd.* Vasallum sanè propriè & absolutè ligium neque subiectionis, neque vasallitica fide vlli alij æquè addictum esse posse statuendum videtur. vnde est, quod eiusmodi ligiam fidem non cadere nisi in eum, qui feudi Domino immediatè subijcitur, nonnulli inferant. Quin tamen ligius qui est Imperatoris, nihilominus alterius Principis, in imperio constituti quoad certa bona Landsalsius esse queat & subditus, non videtur dubitandum, per ea quæ tradit *Geil. de arrest. imp. c. 6. n. 14. cum seqq.* vt maximè vero quis esse possit plurium Dominorum vasallus non ligius, aut vnus quidem ligius, alius vero non ligius, fieri tamen non potest, vt quis duorum aut plurium vasallus absolutè ligius existat, *c. 1. §. 2. 2. F. 52.* ne quidem consuetudine *Vult. 1. feud. 8. n. 34.* ac ne respectu quidem diuersarum rerum, præterquam ex post facto per successionem, quo casu vasallus duplicem intelligitur sustinere personam *c. vn. 2. F. 99.*

23. Hactenus de origine atque autoritate iuris feudalìs, eius cum definitione, tñ diuisionibus. Sequuntur PERSONAE feuda Dantes & Accipientes. Quemadmodum enim totum ius quo vtimur, circa personas, res, & actiones versatur, & in acquisitione, conseruatione, & amissione consistit, *l. fin. dell.* Ita & ius feudale circa eadem occupatur, & in iisdem vertitur.

24. Atque vt à personis feuda conferentibus incipiamus, sunt illi in duplici potissimum differentia, *Ecclesiastici* videl. & *Seculares.* vtrique ius infeudandi concessum. Et inter illos quidem primas sibi vendicat Pontifex Rom. quem sequuntur legatus de latere, hunc tamen ad bona Ecclesiarum legationis suæ infeudanda speciale oportet habere mandatum *arg. c. 8. caus.*

caus. 25. q. 2. c. 2. 3. 4. de offic. legat. Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, item Abbas, Abbatissa, Præpositus, si antiquitus consuetudo eorum fuerit feudum dare, *c. 1. pr. 1. F. 1.* inferiores Prælati sine consensu Superioris infeudare nequeunt. *Bald. in d. c. vn. 1. F. 1. allegatus à Lindeman. exerc. feud. 1. c. 2. th. 62.* Vacante vero sede Episcopali Capitulum rectè infeudat, nisi Ecclesia sit cathedralis, *Sonsbec. p. 6. n. 4. arg. c. 1. & 2. & ibi Dd. X. ne sede vac. aliq. in nou.* Prælati ipse etiam sine consensu Capituli liberè potest feudum ad se reuerfum alij in feudum dare, *c. 2. X. de feud.*

25. Hinc quæri solet, an personæ Ecclesiasticæ suis consanguineis etiam feuda ad se reuerfa conferre possint? Et in Affirm. communiore Dd. calculo itum est, si hoc cum Ecclesiæ utilitate fiat, etsi Oeconomis de iure civili Emphyteusin Ecclesiasticam consanguineis concedere nõ liceat, *N. 120. c. 5.*

26. Inter *seculares*, præminet ceu omnium feudorum ac dignitatum fons & scaturigo Imperator mundi Dominus, *l. 9. ad L. Rhod. de iact.* qui superiorem nullum recognoscit, & feudum imperio apertum etiam non requisito Electorum consensu reinfeudare potest. *Qua de re tx. expressus in A. B. c. 7. S. si verò aliquem.* adde *Rosenth. c. 5. concl. 12. n. 2. 3.* A qua num posteriorum Imperatorum capitulationibus sit recessum, est sanè quod dubites, vt & ulterius cogitandum relinquit *Rosenth. c. 10. concl. 38. n. 32. vide interim Arum. ad d. c. 7. p. 201.* in Electoratus autem ius illud incorrectum permansit. *Benedict. Carpzou. in disp. de regal. th. 117.* Regi quoque Romanorum hoc ius competit, quemadmodum & illis, qui eodem Superioritatis gradu gaudent nullum superiorem recognoscentes, vt sunt Reges Gallix, Hispaniæ, Angliæ, &c. ad quam classẽ quoque pertinent Veneti, idẽque de Florentinis dicit *Curt. Iun. citatus ab Arum. disp. feud. 3. th. 13.* Qui tamen si maximè in suis ditionibus creent Duces, Marchiones, Comites, non tamen reuera tales sunt: sunt enim hæ dignitates ab Imperio Romano, & sunt dignitates ciuiles. Et vt maximè pro illis habeantur, nõ tamen in Imperio Romano, *Vult. 1. feud. 4. n. fin.* Hac vero occasione, an ciuitatibus ius hoc concessum sit queritur? Puto quod sic, si sint Imperiales libera: sunt enim status imperij. *Gal. 2. obs. 57. n. 7. & de arrest. imp. c. 9. n. 1.*

27. Proximi ab Imperatore sunt Electores, Duces, Marchiones, Comites & Barones, qui in iure feudali sub voce Capitanei comprehendi videntur. Sequuntur hos Valuasores maiores, nobiles illi, qui terrarum Domini sunt & *Landherren* vocantur, hodie maxime in Austria. Quibus succedunt alij Nobiles & alij Valuasini, qui dici possunt etiam Rustici, quibus nec ipsis denegari statuo potestatem bona allodialia infeudandi. Et generatim nullã sexus, dignitatis vel conditionis habita ratione quilibet qui Dominus rei suæ legitimam liberamque administrationem habet, *c. vn. vers. noui. 2. F. 3.*

28. Vnde excipiuntur minores, qui feudum nouum constituere nequeunt, *d. c. 1. pr. 2. F. 3.* ne quidem interueniente autoritate & consensu curatorum *arg. l. s. de reb. eor. qui sub tut. & t. i. C. de prad. & aliis reb. min. non al.*

B

quam

quamuis vetus recte renouent, *arg. l. 7. §. 1. de pecul. l. 2. §. 2. 3. de reb. cor. qui sub tur.* An idem poterit pupillus sine tutoris autoritate? Negatiua probabilior nonnullis videtur, *arg. l. 17. §. 1. de iurei.* Sed Affirm. nititur textu in *d. c. pr. 2. F. 3. iunct. c. 1. §. 4. vers. si minor. 2. F. 26. & c. 1. in fin. pr. 2. F. 55. & ratione;* quod pupillus non modo non faciat deteriorem conditionem suam, sed ne spes quidem deteriorationis subfit. de quo tamen vide Arum. *diff. feud. 3. th. 24.* vbi tutoris accedere autoritatem tutius esse putat & consultius.

29. Porro inter prohibitos numerantur patriæ potestati subiecti, *per l. fin. §. filius autem C. de bon. qua lib. infantes; furiosi; prodigi; arg. l. 40. de. R. I.* An surdus & mutus? diuersa Dd. sententiæ: nobis instar erit problematis. An cæcus? non puto. Sic prohibentur etiam curatores; tutores (Principum excipio *Sousb. p. 6. n. 24. Rosenth. c. 3. concl. 16.*) Procuratores, nisi posteriores hi speciale mandatam habeant, cui non æquipollere arbitror mandatam cum libera, vel vniuersorum bonorum, *l. 63. de procur. l. 11. §. fin. de pign. act.*

30. Sed non satis est nosse qui feuda concedere possint, nisi simul constet, *quibus ea constitui queant.* Acquirit autem feudum quilibet non sexu, non ætate, non statu, non conditione, non vlla aliqua qualitate obstante, nisi expressè prohibeatur. Proinde feudum accipit femina *2. F. 30. 2. F. 17. 1. F. 8. §. 2. 1. F. 24. pupillus 2. F. 26. §. si minori infans. quod ex alleg. modo §. si minori in ipso. disputationis actu conabimur deducere:* non reiecta interim communni Dd. distinct. infantia; limites transgressus sit nec ne, vt hoc casu tutor vel pater eius nomine acquirat *l. 18. pr. & §. 1. C. de iur. delib.* seruus modo quis sit non ignoretur, *2. F. 3. §. personam.* filius familias, vbi magni momenti quaestio occurrit, an vsufr. patri acquiratur? quod cum communiõri Dd. schola nego. nobilis, rusticus, *arg. c. vn. 2. F. 10.* nec interest, par an inferior, vel etiam superior sit cõcedente *arg. l. 13. §. 4. ad S. C. Treb.* clericus, si dominus hoc ei conferens, sciat esse clericum *c. 1. §. fin. 2. F. 40.* Quod si monacho datum fuerit, acquiretur (quoad vitam tamen monachi feudatarij, nisi respectu monasterij esset datum) monasterio cui se mancipauit, dummodo illud feudi sit capax, *post alios Vult. 1. feud. 4. n. 9.* Item furiosus, si quæ in infante diximus huc accommodentur, cæcus, surdus, mutus *c. vn. 2. F. 36. ad quod c. cum c. 1. §. 2. 1. F. 6. conciliandum.* varias affert hypotheses Fach. *7. controu. 34.* non displicet obseruatio Arum. *Diff. F. 3. th. 43.* vt initium accipitur de tali muto aut surdo, qui possunt solita seruitia non attentio vitio præstare; posterius membrum de ijs, qui præstandis illis impares sunt.

31. Prohibentur autem hæretici, excommunicati maiore excommunicatione, banniti, læsæ maiestatis rei, publico crimine damnati, ex incestis ac nefarijs nuptijs nati, vsurarij, infames & eiusdem farinae infiniti alij, *Vult. 1. feud. 4. n. 12.* Quibus an & spurij annumerandi dubitare licet. Affirmatiua receptor. quamuis &. Negatiua sat videatur probabilis, ipsaque experientia confirmetur.

32. Absoluta personatum tractatione, sequitur ut RES, quæ in feudum dari possint perlustramus. Res autem omnes, ex quibus percipi possunt fructus cuiuscunque generis sint, recte in feudum dantur, quarum triplicem ponit classem Feudista in *c. 1. §. sciendum. 2. F. 1.* Et primo quidem *rem soli seu immobilē esse* oportet, qualis est territoriū, fundus, area, fodinæ, &c. consequenter in mobilibus, & quæ illis adnumerantur, feudū ne quidē sub cautione quasi vsusfructus constitui potest *arg. l. 7. de vsufr. ear. rer.* nisi in consequentiam, & tanquā accessiones rerum immobilium, *arg. l. 3. §. 15. de vi & vi arm. l. 2. de iurisd.* quo pacto re soli in feudum data, etiam res illi cohærentes, quin etiam omnia iura, itē quæ perpetui vsus causa ibi sunt, i. e. quæ rei soli sunt pertinentia (cuius vocis latitudinem seu generalitatem vide *in l. 18. de V. S. & apud Vult. 1. F. 5. n. 4.*) simul in feudū concessa esse intelliguntur, nisi illa nominatim sint excepta *Vult. d. l.* aut ex peculiari locorū consuetudine, quemadmodū in Marchia pecunia ex feudo redacta feudinaturā retinet; etiam pacto nullo intercedente, quod tamen in dubium vocat *Lindem. exerc. feud. 3. c. 8. th. 51.* de iure autē feudali secus est *per tx. express. in c. 1. §. si vasallus. in fin. 2. F. 26.* ut nec pecunia ex feudo euicto redacta in feudum dari possit, *per tx. in c. vn. 2. F. 25* si quis tamen in feudi legē dederit. Pecuniā an subsistere possit iure saltē alterius cōtractus innominati, puta do ut facias, quæstionis est. Et Affir. pualere videtur *arg. l. 80. de V. O. l. 12. de re. dub.*

33. Altera classis, est *rerum solo coherentium* i. e. quæ solo iuncta infixæque sunt, veluti castra, ædificia, molendina (non tamen in aquis natantia, vel vento agitata, quæ pneumatica appellantur; hæc enim cum rebus mobilibus annumerantur earum quoque iure censentur; nisi forte stipitibus in terram defossis ita facta sint ut loco non moueantur *arg. l. 22. in fin. de instru. leg.*) arbores, & similia quibus addo fructus pendent *es arg. l. 44. iunct. l. 67. de R. V.* Atque hæc, ut maximè solum cui coherent in feudum datum non fuerit, si non omnino per se, saltem ratione coherentiæ in feudum concedi queunt. *arg. l. 27. §. 6. quæ in fraud. cred.*

34. Hinc illa decidenda venit quæstio, num castro in feudum dato iurisdicctio quoque, & cum ea imperium tam merum quam mixtum concessa intelligatur? Quod affirmandum puto, si castro vel territorio (pro quo etiam in dubio præsumitur *VVesemb. in par. de iurisd. nu. 10.*) cohæreat. alias concessa simpliciter iurisdictione, magis est, ut non merum, sed iurisdictione tantum simplex & mixtum imperium in dubio concessum intelligatur *arg. l. 1. de off. eius cui mand. est iurisd.* quod iterum secus erit, si Princeps alicui omnem vel omnimodam concesserit iurisdictionem; hæc enim concessio cum sit emphatica merum quoque tribuet imperium, quemadmodum etiam si castrum, cum pertinentijs datum fuerit, merum non modo imperium transire verius puto, sed iuxta interpp. extensionem ea quoque Regalia, quæ castri istius possessoribus iure hereditario ratione rei possessæ competierunt. Regalia tamen maiora ita concessa non intelliguntur

arg. c. 4. X. de offic. leg. vnde nec inuestitura de aliquo Ducatu vel Comitatu factâ Regalia statim in inuestitum transferuntur, nisi Imperator in concessio Ducatu aut Comitatu nulla alia habeat iura præter Regalia, tum enim hæc, saltem minora, concessa intelliguntur; idem dicendum, si generali concessioni adiecta sit specialis reseruatio aliquorum Regalium. Rosenth. c. 5. de feud. concl. 14. n. 5. Carpzou. alleg. sup. disp. th. 118 cum seqq.

35. Sunt autem Regalia, vt inde ceu specie nobiliori tertiam ordiamur classem, rerum scil. quæ inter immobilia connumerantur vel *Maiores* vel *Minora*, aut secundum alios Maiestatis & Fisci. *illa* dicuntur in quibus potissimum suprema potestas, dignitas & præminentia Principis relucet, suntque personalissima oisibus quasi Principis coherentia, vnde & reseruata *Kaiserliche Hohheit vnd Reseruaten* *Hohheit* appellantur. *Hæc* sunt iura, quæ ad conseruandum & augendum fiscum Imperatoris pertinent magisq; in reditu ac fructu consistunt.

36. Prioris generis sunt potestas Legum vniuersalium condendarum: ius creandi Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, Barones: ius Nobilitadi: creandi comites Palatinos, Doctores, Licentiatos, &c. Notarios ius constituendi Magistratus, concedendi iura Ciuitatis, Legitimandi, veniam Aetatis tribuendi, absoluendi à iuramento, Famę restituendi: ius Stipularum seu mercatum: Ius Postarum, quod vocant: Ius Comitiorum: Extrema Prouocatio: ius concedendi Iurisdictionem, erigendi Academias: noua Vestigalia erigendi: cudendi Monetam: Belligerandi &c.

37. Posterioris generis, quæ iura fisci appellat Cuius, quoniam fiscum nemo proprie habet nisi Imperator iure suo proprio, alij enim non nisi ad exemplum aut ex concessione Imperatoris, eaque vel tacitâ, quæ inducitur præscriptione (temporis puta immemorialis Rosenth. c. 5. concl. 16. & seqq.) vel expressâ quæ inducitur conuentione, facilius Imperator concedere solet, quam maiora illa. Exempla horum referuntur in c. vn. quæ sunt Regalia 2. F. 56. in quo tamenc. recensentur nonnulla, quæ maioribus veniunt adnumeranda, quemadmodum è contrario plura sunt Regalia præter hæc in c. illo relata, quod Fridericus ea tantum enumerare voluisse videtur, quæ longo iam tempore deperierant, & per Episcopos ac Proceres Italia Imp. Friderico restituta sunt Cui. ad. d. c.

38. Inter hæc Regalia primo loco ponuntur *Armandia*, quam vocem cum plerisque Neotericis interpretor fabricas seu officinas publicas, in quibus ad vsum Reip. arma præparantur. Has enim princeps Romanus sibi soli semper vendicauit, N. 85. l. vn. C. vt armor. vsus in sc. princ. lib. 11. tit. 46. adde explicationem Gothofr. ad d. c. vn. 2. F. 56. lit. B.

39. Secundo loco referuntur *Via Publica*, quæ & Basilicæ. h. e. Regiæ siue Regales appellantur l. 2. §. 22. nequid in loc. publ. item militares in l. 3. §. 1. de loc. Et in. publ. nostro idiomate offene *Landstrassen* *Kaiserliche Freye* *Heer* *oder* *Reichsstrassen* quatenus scil. reditus omnes, qui ex vijs publicis de-

pen-

pendent, ad fiscum pertinēt. Incumbit autem Imperatori alijſue conceſſione, vel præſcriptione viam publicam habentibus, vt curent ea, quæ ad ſecuritatē huiusmodi viæ ſpectant, quo à malis hominibus purgetur, idque tanti fecit Philippus Hæſiæ Landgravius, vt dicere ſolitus ſit: *Man ſoll einen Fürſten kennen bey reiner Straſſe / guter Mänge / vnd haltung beſchehen zuſage* *VVaremund ab Ehrenberg de regn. ſubſid. c. 5. n. 37.* Et niſi ijs in locis vbi pedagiū exigunt itinera tuta cōſeruent, damnum quod iter facientibus à latronibus inferitur, reſarcire tenentur, maximè ſi à peregrinantibus aliquam penſitationem & tributum, prout communiter pro ſaluo conducto fieri conſuevit, accipiant. *Geil. 2. obf. 62.* Et ob hanc quoque cauſam ei qui viam publicam habet, iuriſdictio in ea competit. vnde homicidio in illo commiſſo cognitio, & executio eius non alij magiſtratu circumquaq; territorij & in eo iuriſdictionem habenti competit, ſed illi cuius eſt ius Regale in eadem via publicâ. Sed quid ſi corporis occiſi pars altera in territorio eius, qui merum habet imperium, altera in via publica reperiatur? illis ſuſcribo, qui vtrique cognitionem tribuunt.

40. Succedunt *Flumina nauigabilia. Et ex quibus ſunt nauigabilia* quæ ad Regalia referri puto non ratione ſaltem iuriſdictionis & tuitionis proprietate penes illos manente per quorū territoria fluunt, ſed quod propria ſint (niſi ſuperiorē recognoſcentes per quorū territorium tranſeunt ex conceſſione, vel præſcriptione conſuetudineue ea habere conſtet) Imperatoris in imperio Rom. vel aliorū ſuperiorem non recognoſcentium, quamuis vſus eorum maneat publicus, liceatue cuiſlibet ijs vti, modo ſine iniuria alterius hoc fiat. vnde priuato non licebit ſine Principis permiſſu molendinum in illis ædificare, etiamſi non ſit nociuum, quoniam tali ædificio occupatur particula Reip quod ſine iniuria fieri non poteſt. *l. 1. Et 2. nequid in loc. publ. Huius Regali valde affine videtur compendium naufragiorum.* vulgo *Strandgerechtigkeit.* Quod tamen ius vt à pietate, & iure alienum conſtitutione Frederici II. & imperij abrogatum merito eſt *auth. Nauigia. C. de furt. Carol. V. conſt. crim. art. 218.*

41. Fluminibus ab imperatore in d. c. ſubiungitur *Portus* ſeu ius certæ ſtationis, de quo in *l. 19. de V. S.* & pertinet ad Regalia ratione ſcilicet veſtigialis, quod ex nauium ſtatione (alij intelligunt veſtigal quod pro tranſitu ſoluitur) fiſco Imperatoris ſoluitur *per. l. 17. §. 1. de V. S.* Cui annumerantur *Ripatica*, veſtigal ſcil. quod nauigantes per flumen publicum ob id ſoluunt quod ripam naue appellant, & ad eam morantur conſiſtuntque aliquando.

42. Sequuntur *Veſtigalia*, non qua noua inſtituenda vel augenda, hoc enim reſpectu ad maiora ſpectant Regalia, ſed qua inſtituta fiſcum Imperatoris augent, & pro inuectione & euectione mercium venditarum, & venalium in itinere pontiſue tranſitu debentur. Veſtigalibus autē in feudum datis ipſas quoque pœnas, in quas incidunt, qui vel merces, quas vehunt,

non profitentur, vel fraudandi vectigalis gratiâ per vias insolitas (aliud est si per ignorantiam nō soluant gabellas, aut propter inundationem vel incursum latrunculorum) iter faciunt, non concessas esse verius est, quod diuersa sint Regalia, vectigalia & *multarum penarumq; compendia*. Quod tamen hodie ita strictè non obseruari, vbi multè pro fructu quęstiq; iurisdictionis habentur, testatur VVesem. in *π. C. de mod. mult. n. 6.* vtrum vero hoc ceu ignominiosum tribunalibus improbandum veniat, *vt vult Autor discurs. Don Justitienwerck allegatus à Carpzon. d. disp. th. 66.* posset vltioris esse disquisitionis.

43. *Ius bonorum vacantium* Principes iure Regalium sibi semper vendicant *l. 1. l. fin. C. de bon. vac.* Quibus *bona indignis, vel damnatis* ex legum præscripto *ablata* cum certâ legum scriptarum modificatione accensentur.

44. *Argentariarum* quoque *ius* quod de metalli-fodinis plerique interpretantur, ad Regalia refertur, idq; tribuit A. B. c. 9. Electoribus, puta vt id liberum ab omni præstatione habeant. Alij tamen Principes idem sibi ius vendicant, imo & priuatus fodinas istas possidere potest *l. 9. §. 2. l. 13. §. 5. de vsufr. l. 3. §. fin. cum l. seq. de reb. eor. qui sub tut.* cum onere tamen decimaræ præstationis *l. 2. §. 3. C. de metall. lib. 10. tit. 6.* Et si hodie Principes istas sibi vendicent sine vlla interesse præstatione iniuriam inferre subditis videntur.

45. *Piscationum redditus* dum annumerat Imperator Regalibus vectigal intelligit quod ex piscationibus, quæ in mari & fluminibus fiunt, Imperatoris fisco præstat. Piscationum redditibus an *iura* quoque *venationum* accensenda, vt Principibus Regalium iure competant, ingens inter Dd. controuersia. Pro Negat. teste Vult. *1. F. 5. n. 2.* stat communis, quam & ipse ceu veriore probat, sententia, quâ tamen non obstante in Affirmatiuam vt æquissimam omniq; iuri consonam descendo.

46. Sic quoque inter Regalia referuntur *Angaria & Parangaria*, quæ sunt onera patrimonialia in præstatione iumentorum, nauium, plaustrorum & operarum consistencia. Distinguuntur autem à se inuicem, quod angaria sit, qua cursus publicus rite dispositus est: Parangaria vero cum præstationes illæ extra ordinem propter necessitatem seu repentinum aliquod negotium indicuntur, *l. 2. C. de quib. mun. vel prest. nem. lic. se exc. lib. 10. tit. 48.*

47. Subijcit Imperator *extraordinariam collationem*, quæ fit ad felicissimam Regalis numinis expeditionem, & dicitur *Fodrum*. Cuius licet hodie vsus rarior, omnis tamen collatio extraordinaria seu superindictum Regalibus connumeratur, quod pro Imperij utilitate seu necessitate indicitur supra ordinarias & statas indictiones, census & tributa, nostraq; seculo collecta nuncupatur, *Geil. 2. obs. 52. n. 9. & 10. & obs. seq.* Fit tamen interdum, vt impostio collectarum non sit de Regalibus, veluti si Princeps, Comes, Baro, aut Ciuitas, licet nulla habeat Regalia, subditis suis etiam absque

absque Imperatoris & statuum Imperij permisso collectā imponat extraordinariam, quod potest in casibus necessitatis.

48. *Theſauri* denique *inuentio* sub distinctione pro Regali habetur, vt si in loco religioso, aut Cæsaris non datā operā reperiat, dimidium cedat inuentori, si data opera totus ad fiscum pertineat, l. 3. §. 10. & 13. de iur. fisc.

49. Atque hæc sunt Regalia, quorum mentio fit in saepe d. c. qua sint regal. eorumque concessio strictè accipienda, vt concessis quibusdam Regalibus concessio isthæc ad similia porrigi non debeat add. th. 31. in fin. An verò concessio Regalium cumulatiuè vel priuatiuè facta intelligetur? Distinctione rem expediemus.

50. Porro inter immobilia referuntur *annui redditus*, in quibus feudum constituitur siue illi ex re immobili, siue huic æquipollenti, puta ex mensa aliqua numularij, debeantur, modo ne sint præstationes merè personales, nec exre turpi aut illicito quæstu percipiantur, Vult. 1. F. 5. n. 9.

51. *Actiones* quoque cum pro ratione rei, cui accedunt, vel ad res mobiles, vel immobiles reuocent Dd. exinde inferunt, feudum in actionibus ad rem immobilem competentibus constitui posse. Quod tamen additā limitatione cum *Arum. d. sp. F. 1. th. 24.* accipio; si videl. causam successiuam exercitiumque remeans habeant. Quid enim si rei vindicatione acturus eandem alij in feudum concedat, isque fundum consequatur? nihil utique superest, quod feudum redolere possit quod est contra feudi naturam c. vn. 2. F. 23.

52. Atque ita res prædictæ in feudum dari possunt, siue alienæ: quibus tamen euictis dominus vasallo de euictione obligatur c. vn. 2. F. 8. c. vn. 2. F. 25. siue propriæ, tam concedentis de quo nullum dubium, quam accipientis, modo id fiat ipso sciente. *Requisita autem huius recognitionis, vide ap. Vult. d. c. s. n. 19.* siue communes, de quibus tex in §. 2. de not. feud. 2. F. 58.

35. Non tamen sufficit rem esse immobilem vel quasi, nisi altera etiam qualitas adfit, quod scilicet *nec commercio exempta, nec alienari prohibita sint.* Cuiusmodi sunt res sacræ, religiosæ, sanctæ vel publicæ (in consequentiam tamen & cum vniuersitate concedi posse, absque omni dubitatione dicit Borch. de feud. c. 6. n. 9. quemadmodum etiam publicæ imperij quæ sunt re-ctè infeudantur, ita tamen vt infeudatio non vergat in grauem imperij læsionem) fundus dotalis, bona filij in quibus pater vsufructum habet, res fideicommissariæ restitutioni obnoxie, item eæ, quæ vel à testatore, vel pactione contrahentium transferri vetitæ sunt.

54. De rebus *Ecclesiasticis* variè controuertunt Dd. Nos ceu regulam ponimus, quod omnia bona Ecclesiastica, etiam in feudum dari non solita, exceptis titulis (dicuntur tituli bona mensæ incorporata, libriq; censualib. Ecclesiasticis consignata) decimis & primitijs ab Urbano II. & Concilio Lateran. infeudari prohibitis (consuetudine tamè aliud induci posse puto, arg. c. 2. X. de feud.) rectè in feudum concedi possunt, modo persona

enim

enim ex rebus infeudari solitis ius hoc metimur, *arg. c. 1. pr. 1. F. 6. c. vn. 2. F. 35. & in extraord. c. 91.*) à qua fit infeudatio antiquitus in feudum concedendi potestatem habuerit, & solemnia alienationis in rebus Ecclesiasticis de iure requisita adhibeantur, quæ tamen in re antea infeudari solitâ non necessaria, *arg. c. 1. pr. 1. F. 1.* & nisi denique res illa bonis Ecclesiasticis incorporata fuerit: quo facto, amplius non dicitur infeudari solita, & ideo non nisi seruatis solemnitatibus iterum infeudari potest. Incorporatio illa fit vel expressè, vel tacitè. Vbi magnus Dd. conflictus quot annorum requiratur, vt hæc bona mensæ incorporata censeantur? Nos cum plerisque id arbitrio iudicis relinquimus, *arg. l. 1. §. fin. de iur. delib. l. 13. §. 1. de ann. leg.*

55. Vidimus res in feudum dandas; sequitur nunc quomodo feudum constituatur & constitutum acquiratur dispiciamus. Constituendi autem feudi modus vnicus est **INVESTITURA** quâ vtut alijs præambuli tractatus siue inter viuos, siue mortis causa fiant præcesserint, exinde tamè causâ potius seu titulus, quam feudi constitutio dimanat. Vbi statim in limine occurrit quæstio, An feudum promissum Dominus præcisè tradere cogatur nec præstando interesse liberetur? Et ad traditionem quidè præcisè illum teneri, si inuestitura abusua infecuta sit, *c. 1. §. si facta. 2. F. 26. c. 1. §. fin. 2. F. 7.* in promisso tantum feudo præstatione interesse liberari communiori Dd. calculo receptum. *vti testatur Rosenth. c. 6. concl. 6. n. 8.* quod obligationum faciendi ea natura sit, vt si non fiat quod promissum est, ad interesse agatur *l. 13. §. 1. de re iud. l. 72. vers. Celsus. l. 81. pr. l. 11. §. 1. de V. O.* Sed & Dominum per legitimum contractum feudum constituentem & promittentem, facultatemq; tradendi habentem ad eiusdem præstatione obligari maximè si à Principe facta constitutio sit, sat probabiliter defendi potest, *arg. §. 1. Inst. de donat. l. 11. §. 2. l. 46. de act. empt.* prout difficultatem quæstionis ipse agnoscit Rosenth. *d. l. in gl. lit. F.*

56. Constitutum verò feudum tribus potissimum modis acquiritur Inuestiturâ, Præscriptione, & Successione; quos tamen modos, Feudista ducet *F. 1. in fin. ad διχονομίαν* reuocare haud displicet.

57. **Inuestitura**, Germanicè **die Belehnung** nobis definietur solemnis feudi celsio. Estque latè sumta **Tacita** vel **Expressa**: hæcque vel **Propria** vel **Impropria** seu **Abusua**, text. in *c. 1. pr. 2. F. 2.* illa perficitur in vacua possessionem inductione, seu reali eius traditione, *arg. c. 1. §. si facta. 2. F. 26. c. 1. pr. 1. F. 3. 4. c. 1. vers. si enim Domino. 2. F. 2. c. 1. in fin. 2. F. 7. c. vn. 2. F. 38.* Hæc futura possessionis representatione quibusdam ritibus & ceremonijs interuenientibus declarata, qualiter hodie omnia fermè feuda concedi solent, Maiora per sceptrum, hastam, gladium, vexillum, &c. Minora per annulum, torquem, chirothecam, &c. prout cuiuslibet fert Curæ consuetudo, *Vult. 1. feud. 7. n. 34.* semper tamen corporea signa esse oportet, qualia etiam sunt, si consecra super feudis instrumenta tradantur, *Rosenth. c. 6. conclus. 3. lit. A.*

58. *Abusua inuestitura duplici fit modo*: de feudo nouo & aperto, aut de feudo ab alio adhuc possessio, quod aperiendum speratur.

59. Priori casu inuestitum non quidem realem possessionem, nisi eam legitime apprehenderit, sed tamen propria autoritate rem in feudum datam ingrediendi & apprehendendi facultatem nancisci plerique volunt, de quo tamen non immerito dubitare licet *propter l. 3. C. de pign. unct. l. 176. de R. I. arg. casus in l. 6. C. ad L. Iul. de vi publ. (cōser. th. 71.)* Nec audiendos puto, qui per abusiuam inuestituram (nam ne ex propria quidem possessionem transire, si accurate loqui velimus formam cessionis istius cum effectu non confundentes magis est vt dicamus *arg. txx. in th. 57. allegat. quo fac. c. 1. caus. 16. qu. 2. ibi*: maius enim fuit possessionem dare, quam sit inuestituram concedere. *adde Cui. ad § si vero Archiepiscopus l. F. 3. & ad c. vn. 2. F. 2.*) dominium, quod vtile Dd vocant, in vasallum translatum esse contendunt. Eamque ob causam si duo de eodem feudo abusue inuestiti fuerint, & alter eorum possessionem nactus sit, hunc alteri, licet primitus inuestito, Dd. communiter suffragantibus, praefero, *arg. l. 15. C. de R. V. fac. l. 6. C. de her. vel act. vend. l. 3. C. de his qui à non dom.* Quod in tantum extendunt Inter pp. vt etiam procedat eo casu, quando possessio tradita est cum clausula saluo iure primi inuestiti. Aliud esse volunt in Principe *per text. singularem in l. pradia. 5. C. de loc. prad. lib. 11. tit. 70. Myns. cen. 3. obs. 61.* Quod iterum sublimitat *Geil. 2. obs. 55.* si per modum gratiae concessio facta sit, secus si per modum contractus; *adde Fac. 7. controu. 33.* & plures limitationes ad principalem quaestionem vide ap. Rosenth. *c. 6. concl. 20. cum seqq.* Possessione vero in nullum translata potior erit primo inuestitus *arg. l. 26. locat.* nisi hic de incerto, posterior de certo aliquo feudo esset inuestitus.

60. Posteriori casu quando vasallo familiae & agnationis ultimo succumbente, vel alias feudi caducitatem causante quis inuestitur, spes tantum est debitum iri *iuxta §. 1. I. de V. O. feudumque*; obligatorie saltem constituitur. Sed spes illa ad heredes tam actiue quam passiue est transitoria *c. 1. pr. 1. F. 9 § 24. I. de inutil. stip. l. 13. & fin. C. de contr. & com. stip. obseruatâ* tamen inter laicos & clericos (quatenus de re Ecclesiae inuestitura facta *c. vn. 2. F. 35.*) distinctione quam suppeditant *txx. in d. c. vn. 1. F. 9. c. vn. 1. F. 3. c. vn. 1. F. 27. c. 1. §. moribus. 2. F. 26.* cuius distinctionis ratio ex diuerso succedendi iure videtur promanare. vnde est, quod nec Imperatorem, aliofue Electionis iure succedentes ad ratificandas eiusmodi inuestituras cogi posse nonnulli inferant. Vt autem successor clericus teneatur, duplicem addunt cautelam, vel vt nomine eius feudi in possessionem se mitti, *tx. in d. c. vn. 1. F. 3.* vel cum consensu capituli inuestiri se perat, illud probat, hoc reijcit *Fachin. 7. controu. 29. & seq.* approbasse tamen Collegium Iuridicum Lipsense & Francofurtense *refert Pistor. p. 2. qu. 27. n. 24.*

61. Licitam vero huiusmodi esse expectatiuam inuestituram, ne rationum momenta adducam, sat clare euincunt *d. c. vn. pr. 1. F. 9. & d. c. 1. §. moribus*

Bus 2. F. 26. Sed an idem ius viuentis vafalli agnatis concessum, vt in casum
apertura pacisci inter se queant, dubitari solet. Et propter rationis parita-
tem Negatiue renunciandum puto, quam tamen magis est vt probè, si libe-
ros habeat vafallus, tunc enim feudum eius sub caducitatis lege alteri con-
cedi non posse defendit gl. in. c. 1. §. si quis 2. F. 17. Et commun. Dd. adde bonum
12. in d. §. moribus. idem erit dicendum si vxorem relinquat prægnantem,
si quidem de commodo agitur, & nato feudi capace coniungetur tempus
mortis vafalli, & tempus partus, intermediumque nullum fuisse fingetur.
Quid si post inuestitionem illam liberos procreet? si pater eos reliquerit su-
perstites, inuestitura expirabit. Ab hac inuestitura feudi alieni plurimum
differt ius simultaneæ inuestituræ, de qua vide quæ post alios habet Vult. r.
feud. 7. n. 73.

62. In omni autem inuestitura quatuor imprimis consideranda veniunt
I. Petitio eiusdem legitima II. testatio legitima III. Fidelitatis præstatio. IV. in
Possessionem inductio.

63. Petitio fit vel de feudo nouo constituendo & acquirendo, vel, de
veteri confirmando; quæ confirmatio siue renouatio toties necessaria quo-
ties vel Domini vel vafalli persona mutatur & per Procuratorem recte ex-
pediri potest. 2. F. 3. in tantum, vt si ab eo qui mandat speciale non ha-
buit facta fuerit, per ratihabitionem validari possit c. ratihabito ibique
Dyn. de R. II. in 6. iunct. l. 26. de minor. Sanè si iustâ & graui de causa Domi-
nus conspectum vafalli vrgeat, in propria persona homagium præstabit,
quod plerumque consuetudines regionum exigere testatur Cui. lib. 2. feud.
tit. 4. in fin.

64. Dirigi debet petitio ad Dominum proximum & immeditatum vel
vnum vel plures par ius habentes. Sed Domino defuncto pluribus relictis
heredibus, quomodo inuestitura sit petenda quæstionis est intricatæ certè
& nodosæ, prout eam inducit Rosenth. c. 6. concl. 38. Et quamuis securus es-
se nonnulli statuunt omnes adiri, probabiliorem tamen efficit tx. in c. 1. §.
præterea Ducatus. 2. F. 35. illorum opinionem, qui vafallum iure desiderare
ab heredibus posse putant, vt constituant ex se vnum, à quo inuestitura
petatur: Quo non impetrato, in arbitrio vafalli esse à quo velit petere,
hæc rati habitâ distinctione, vt digniorem vel seniorem potius eligat.
Ius verò Saxonicum hanc eligendi facultatem denegat, & superiore vult
eadem, quod & in genere facile possit admitti. In dubio certè si con-
tentio sit inter ipsos heredes Dominos, poterit, quoad lis sopita sit, peti-
tionem differre, vel protestatione interposita de non præiudicando cui-
quam securè ab omnibus, aut etiam possessore petere, Vult. 1. feud. 7. n. 122.
si interim ad arma perueniatur, tutius videtur quiescere, arg. l. 43. de hered.
insit. Si contra alios singuli belligerant, gratificationi locus erit, vide
C. ad d. disp. F. 6. tit. 4. tit. D.

65. Debet porro fieri legitimo tempore & loco. In feudo nouo nullum
cer-

certum tempus iure definitum, ideoque vasallus expectabit, donec à promittente ad inuestituram petendam citetur. Quod si nimium differat, poterit se ad ea, quæ de iure præstanda offerre. In antiquo feudo diuersum tempus præstitutum militi & pagano. illi annus & mensis, 1. F. 22. huic annus & dies, 2. F. 55. §. *præterea si quis. quibus in locis vulgata retenta lectio suis non destituitur rationibus.* Tempus autem illud quia à lege inductum inuito vasallo coarctare nequit: an prorogari? ratio suadet, vt affirmem: curritque ex tempore scientiæ iuris sibi competentis, *gl. in c. 1. verb. annum.* 1. F. 22. sub poena amissionis feudi, nisi iustum subsit impedimentum, quod vasallum excusare possit, 1. F. 22. 2. F. 52. §. *fin. Vult. de feud. c. 7. n. 11. cū mult. seqq.* Quo interueniente & cessante tantum adhuc temporis concedetur, quantum de cepto erat reliquum: puta si eadem sit vasalli persona, mutatam enim tam vasalli, quam Domini totum de nouo tempus tribuere, sine etiam distinctione antiqui vel noui feudi verius videtur, *Vult. d. c. n. 131.*

66. Impubes tamen ipso iure tutus, vt contra illum tempus prædictum, quamdiu impubes est, non currat, siue tutorem habeat, siue non, *c. 1. §. si quis decesserit.* 2. F. 26. secus in minore, contra quem ipso quidem iure currit, sed per in integrum restitutionem ipsi succurritur, *gl. in d. §. præterea si quis.* 2. F. 55. eamque conuasallo quoque maiori, qui cum minore feudum commune possidebat propter rei connexitatem. *arg. l. 10. pr. quem adm. seru. a. mit.* prodesse quidam volunt, quod tamen vix est vt probem *cum Rosenb. c. 6. concl. 41. n. 2. addit à gloss. ibid.*

67. Locus petendæ inuestituræ congruus est territorium Domini, nisi cum pactioe vel priuilegio aliud cautum est, vt de Duce Austriae refert Cuiac. 2. F. 4. *in fin.* quod pro conducendis feudis requirere seu accedere non teneatur imperium extra metas Austriae.

68. Debet insuper petitio fieri expressè, humiliter, deuotè cum oblatione fidelitatis, apertè & *Testatò* (quod alterum est inuestituræ requisitum) Curiaë paribus in noui feudi inuestitura ad minimum duobus præsentibus; quos tamen si vel non habet, vel quos habet, extranei sint, vel absint, vel venire nequeant (tergiuersantes enim multà indictâ, pænaliq; iudicio cogi possunt, *gl. in c. 1. §. nam si. verb. domino cogente, & paulo post ad verb. compellat.* 2. F. 2. *Schenck. Baro à Tautenb. ad pr. d. c.*) extranei quoq; non prohibiti admittuntur, coram quibus etiam veteris renouatio rectè expeditur, vt & si de re Ecclesiastica infendent clerici, *xxx. vide in d. c. vn.* 2. F. 12. 1. F. 26. 2. F. 32. 33. 2. F. 58. Scriptura autem licet non quam ad probationem, tam ad substantiam requiratur, *arg. d. c. 1. §. si enim. & §. si autem.* 2. F. 2. c. 1. *in fin.* 2. F. 5. c. 1. *pr.* 2. F. 31. nisi hoc actum sit vt fieret, *arg. l. 17. C. de fid. instrum.* de consuetudine tamen Germaniæ receptum, vt inuestituræ instrumentum, quod breue testatum vocant FF. diligenter & cautè conficiatur, idq; coram quibusuis testibus, imò etiam nullis factum valet, modo Do-

mini manu & sigillo roboratum sit, cui accedere solet subscriptio locum tenentis Principis & Cancellarij, *Vult. 1. feud. 7. n. 59.*

69. Inuestitura hoc modo constituta vasallus *Iuramentum vasallagij* vel hominij, Germanicè *die Lebenspflicht* præstare tenetur, cuius non vna traditur, à FF. formula in 2. F. 5. 6. 7. obseruanda autem cuiusque loci consuetudo nec potest à vasallo iuramentum exigì in solitum.

70. Sed quemadmodum illud non omnes præstant, puta quando conuentione vel pacto remittitur, 2. F. 3. *in fin.* vel propter ætatem differtur, §. *feminori.* 2. F. 26, quo tamen casu tutor vel curator admitti potest & solet (alias regulariter ad præstationem inramenti omnes teneantur vasalli, solà Ecclesia excepta, c. *extraord.* 101.) ita nec aduersus omnes obligat. Excipitur enim antiquior Dominus c. 1. *in fin.* 2. F. 18. Imperator, c. 1. *in fin.* 2. F. 55. Patria *arg. l. 2. de 1. & 1. iunct. l. 35. de relig. & sumpt. funer.* adeo vt si Dominus vasalli sit proditor patriæ ipsius, accusari possit à vasallo *per gl. in c. 1. §. item si delator. verb. perdit.* 2. F. 23. An etiam pater? puto distinguendum iustè an iniustè Dominus offendatur.

71. Præstita iam fidelitate vasallus *in realem possessionem inducitur.* Et quamuis abusuè inuestitus, in re præsentì, symbolo dato, feudum propria autoritate ingredi possit, tamen cum traditio possessionis actum corporalem requirat, satius est, vt induci se in possessionem desideret.

72. Atque hoc modo per inuestituram expressam acquiritur feudum. *Tacita vel præsumta* ex lapsu temporis, PRAESCRIPTIONE puta, resultat. Vnde si quis per 30. annos à cæptæ possessionis momento rem aliquam (non Reipub. aut Ecclesiæ, in quibus 40. annos communiter requirunt Dd. *per N. 131. c. 6.*) vt feudum bona fide, & sine interruptione possidens seruitia inde feudalia semel atque iterum præstiterit, vel præstare paratus fuerit, ius feudi rectè acquirit, præsumiturque inuestitura facta etiam si reapse facta non sit, *xxx. in cap. 1. §. si quis & §. licet vasallus.* 2. F. 25. c. *vn.* 2. F. 87. quod intellige de vno eodemque domino & vasallo. Altero enim mortuo, possessione scil. in successore defuncti continuata, renouatio inuestituræ æquè vt in alijs feudis petenda, per quam tamen res reuera feudalis non sit, sed tantum præsumtiue, *Rosenthal. c. 6. concl. 77. n. 3.* Caterum præscriptio hæc Domino non nocet volenti vindicare bona feudalia à vasallo alienata, c. *l. ibi: nullius temporis præscriptione impediente.* 2. F. 55. c. 1. §. *præterea.* 2. F. 40.

73. A parte Domini impleta præscriptio, præstitis videl. de re alterius libera, quam suam esse putabat, seruitijs feudalibus, acquirit directum rei dominium, & sine inuestitura vasallum Domino obligat ex natura correlatiuorum, *Myns. cent. 4. obs. 29. in fin.* Sic quoque re feudali ad Dominum reuerfa, & per 30. annos sine contradictione vasalli vel ipsius agnati possessa, consolidando vtile dominium cum directo libertatem contra vasallum Dominus acquirere potest, *Myns. d. cent. obs. 28.*

74. Tertius quoque cum bona fide & titulo ius feudi contra vasallum hoc temporis spacio rectè præscribit, ita vt reuera inuestitus vasallus esse desinat, & ille ius eiusdem habere incipiat. An idem vasallo vel tertio contra Dominum conceditur? Et vasallus certè quà vasallus nequit, nisi forte possessionem interuertat, suosq; nomine possidere incipiat, quo casu iure tertij gaudebit, *idq; arg. l. i. de vsuc.*

75. Alter principalis acquirendi feudi modus est **SUCCESSIO**, quæ vel *testamento*, vel *consuetudine & lege* defertur. Sed illa regulariter in feudis locum non habet, *c. 1. pr. 1. F. 8.* in tantum vt nec pro anima, nec ad alias causas vltimū de feudo elogium valeat, *c. 1. §. donare. 2. F. 9. c. 1. pr. 2. F. 55* nec rei feudalis sciēter legata & limatio debeatur, *l. 24. §. 1. l. 39 §. fin. de legat. 1. l. 20. C. de legat. 1.* Si tamen feudum merè sit hereditarium, quin dispositio in eo vasalli procedat extra dubitationis aleam positum. idem iuris tribuet inuestitura facta vasallo pro se, & heredibus, & cui ipse dederit, *2. F. 48.* Sed num foemina quoque hoc casu poterit institui? Negatiua fortean amplectenda per ea, quæ disputat *Vult. 1. feud. 9. n. 35.* videbimus tamen in ipso conflictu, quomodo affirmatiua ex ipso iure feudali possit deduci.

76. De feudo nouo similiter consensu Domini interneniente etiam in præiudicium filiorum rectè disponit: quin & de antiquo poterit testari, si Dominus ratum habuerit testamentum, quoad tamen præiudicium ipsius saltem ratificantis, non agnatorum, quibus ius quæsitum auferri nequit, etiam si Principis autoritate confirmatum esset. Vergere autem videtur in illorum præiudicium si testetur vasallus presentibus illis, & non dissentientibus, vel conuiuentibus (quod concedo quoad dominum, quoad agnatos dubito, *arg. th. 112. in fin.*) *per gl. in c. 1. §. praterea. verb. regressum. 1. F. 5. & in c. 1. §. hortatu. verb. permissione. 2. F. 52. Rosenth. c. 7. concl. 4. cum seqq.* aut ex post facto ratum habentibus, *c. 1. pr. 2. F. 39. ibiq; gl. per l. fin. C. ad Sc. Maced.* quod tamen in successoribus secus erit, si eorū, qui cōsenserunt, heredes non sint, *Vult. 1. feud. 9. n. 168.* De fructibus quoque percipiendis rata erit à defuncto vasallo facta dispositio, *Schrad. 7. feud. 2. n. 25.* quemadmodum quotidie fieri videmus, quod Nobiles filios suos in feudo successuros grauare soleant, vt de fructibus suas dotent sorores. Ex his dependet quæstio, an vni ex filijs feudum possit prælegari? Respondebo cum *Vult. 1. feud. 9. n. 161.* feudorum differentia & distinctione adhibita.

77. Casibus eiusmodi exceptis nulla ordinatio defuncti in feudo valebit, sed successione ratio feudali iure obtinet; quæ quidem prima feudorum origine nulla erat, sed paulatim dilatata, moribusque vsque in infinitum extensa fuit, *1. F. 1.* Eius autè duplex potissimum ordo; **Descendentium** scil. & **Collateralium**. **Ascendentes** enim regulariter non succedunt, nisi pater in filiorum fauorem feudum refutarit, & filij postea patre superstitie sine liberis moriantur, tunc enim feudum ad patrem reuertitur, prout casum hunc in Camera Imperiali determinatum refert *Mynf. cent. 3. obj. 93.*

sed num sine pacto præuio? Hoc quidem videntur velle Interpp. idq̄, *probari* *puto arg. c. vn. 2. F. 49.* quamuis negetur in *c. extraord. 84.* vel nisi respectu meritorum patris, eiusq̄; contemplatione filius fuerit inuestitus, *arg. c. vn. 1. F. 20. l. 6. de collat. l. fin. C. de vsufr.* vel nisi feudum sit merè hereditarium, in quo cum fratribus defuncti succedunt, *N. 118. c. 2.* Et quæ de patre refutante diximus videntur etiam procedere, quando auus emancipauit filium, & dedit feudum nepoti suo nato ex filio emancipato. Mortuo enim auo, si moriatur nepos tenens feudum poterit huius nepotis pater in eo succedere, *Setser. disp. feud. 6. th. 18.*

78. Potior vero & prior ratio est Descendentium vel Liberorum, *l. 7. de bon. damn. l. 7. §. 1. si tab. test. nul. ext.* quorum appellatione, secus ac de iure communi, *l. 220. de V. S.* continentur tantum filij, nepotesvè &c. ex filijs, non etiam filix neptesvè ex filiabus, *c. vn. 2. F. 10. c. vn. 2. F. 50. c. 1. §. 3. 1. F. 1.* illæ enim in tantum à feudi successione remouentur, vt facta inuestitura, quâ filij & filix, item *heredes vtriusque sexûs;* item *tam masculi, quàm foemina* vocantur, extantibus illis hæ ad feudum aspirare nequeant, *c. vn. §. 2. 1. F. 8. c. vn. 2. F. 17. c. 1. §. 3. 2. F. 51. c. vn. 2. F. 30. Vult. 1. feud. 9. n. 32. 66. cum seqq.* adde tamen casus, in quibus ex tenore inuestituræ vi verborum & sensu contrahentium foeminas vnâ cum masculis admitti volunt in *c. extraord. 104.* admittæ verò ex defectu masculorum, si postea mas nascatur, non coguntur discedere, vt *vult gloss in c. vn. 2. F. 16.* quam ex ipso textu refutat *Schenck. Baro ad d. c. vn. n. 2.* Sed vtrum semel exclusa foemina, semper exclusa censeatur, ardua sanè, nodosa & acutissimorum ICtorum ingenijs variè agitata quæstio est, vt solemne illud Non Liqueat merito hîc pronunciare possim. Si quam tamen thesium ratio, ipseq̄; disputandi mos postulauerit assertionem, illorum me submittam iudicio, qui pro Negatiue concludunt.

79. Ceterum quod iure feudali regulare est, vt foemina, & ex illa nati, in feudo non succedant, id eodem iure plures admittit limitationes, puta si feudi qualitas & conditio non repugnet, vnde in feudo foemineo etiam sine pacto speciali rectè succedit, *c. vn. pr. 2. F. 50. c. vn. 2. F. 30. c. 1. §. fin. 1. F. 8.* in feudo franco, vel ad seruitium certum concessio, quod decenter & honestè per foeminam explicari potest, *c. vn. 2. F. 104.* alium vide casum in *c. vn. 2. F. 24. & ibid. Cuiac. Vult. 1. feud. 9. n. 53. & seqq.* qui ad iuris antiqui successiones respiciens *verba finalia in d. c. cum d. §. filia. verb. vel nisi inuestita fuerint. 1. F. 8. coniungit. eundemq̄; casum continere putat.*

80. Num igitur in feudo Ligio? Emptitio? Censuali? cum Allodium vltro est in feudum recognitum foeminam admittemus? Negantibus accedo. Ex feudo tamen nouo emto filias legitimam capere posse æquius videtur, *Rosenth. c. 7. concl. 13. n. 31. Vult. 1. feud. 9. n. 105. in fin.* quamuis nec emittium feudum in collationem veniat, *Fa. hin. 7. controu. 48.* Eademq̄; æquitas plerarumque prouinciarum moribus comprobata, vt si aliunde non ha-

habeant filia, unde se sustentent, alimenta, dotemque qua alimentorum loco est, ex feudo petere possint.

81. Quemadmodum vero in aliquot superius enumeratis feudis ex sua natura foemina succedit: ita vicissim *vel pacto*, primae inuestiturae adiecto specialiter & in indiuiduo vt volunt, puta Maria, Catharina, Anna (quod tamen in terminis saltem necessarium puto) *vel consuetudine* ritè admittitur (etiamnè in iurisdictionibus? consuetudine id seruari, quicquid sit de iure, testatur *Vult. i. feud. 9. n. 44.*) consuetudo enim feudalis foeminae excludens alia consuetudine earundem successione inducente tollitur, nec ea, quoniam ad ius commune reditur, irrationabilitatis rea agi poterit, cum & *iuxta Somsbec. p. 91. n. 127.* consuetudo valere queat, vt foeminae masculis exclusis ad feuda admittantur. Illam autem succedendi consuetudinem etiam in speciali aliqua familia, si in eadem stilus ille fuerit approbatus, vel toleratus, & scienter à Domino obseruatus, locum obtinere existimo. Quod si pacto feudum pro se, heredibus masculis, & vnâ filia acquisitum sit, foeminae autem plures adsint, quænam earum admittenda? Alij primogenitam, alij aliam præferunt, vt videre est apud *Vult. i. feud. 9. n. 62.* Placent qui Domino, tanquam debitori & præcipuo electionem tribuunt, arg. c. 1. §. antiquissimo. 1. F. 1. l. 8. §. 3. delegat. 2. c. vn. 2. F. 12. ibi, ne forte inuitus.

82. Vt maximè verò foemina in feudum non succedat, ratione tamen impensarum & meliorationum in re feudali à patre, vel maioribus suis factarum, retentionis iure gaudebit, per *xx. inc. 1. §. si vasallus. 2. F. 28.* Semel vero legitimo tramite eiecta, aut in possessione preuenta diffculter ratione fructuum & impensarum immisionem impetrabit, *Rosenth. c. 7. concl. 54. n. 4. 8. 9.* sed si contentio inter filiam defuncti & agnatos oriatur, apud filiam interim, (nisi manifestò constiterit rem esse feudalem, vel agnari probationes in promptu habent) possessio erit collocanda, c. 1. §. filiam. 2. F. 26.

83. Non solum autem foeminae certis de causis, quas vide apud *Vult. i. feud. 4. n. 2. & i. feud. 9. n. 29.* à feudo arcentur, sed & alias imperfecti ob vitium vel animi, vt furiosi, mente capti & similes; vel corporis; vt surdi, muti, cæci, claudi (de quibus celebris extat antinomia *inter tit. 36. lib. 2. feud. & tit. 6. in fin. lib. 1. feud.* quam Dd. communiter conciliant distinguendo; an tales nati, vel ex accidente, sine tamen culpa sua, facti, vt illi non, hi vitique successione capaces censeantur qua de re latè *Vult. i. feud. 9. n. 114. adde th. 30. in fin.*) quo pertinet, qui manum debilitatam aut aliud membrum ad seruitia præstanda habet inutile *Rosenth. c. 1. concl. 15. n. 6.* idq; in tantum; vt ne Dominus quidem in præiudicium agnatorum imperfectum inuestire volens audiatur.

84. Et prædicta volunt obtinere in feudis etiam dignitatem Regalem annexam habentibus, vt si nascatur primogenitus mutus aut demens patri in Regno aut Principatu non succedat, sed ad secundogenitum deuoluatur

suc-

successio, vel aptior eligatur, statuto licet præcisè primogenitum ad sce-
ptra vocante; si tamen ex accidente inhabilis factus sit, curatorem esse
dandum, *Baro à Tautenberg ad §. mutus. l. F. 6.*

85. Vtrum verò Clericus ius succedendi habeat quæstio frequens & in-
tricata est, prout in vtramq; partem latè de ea differit Vult. *1. feud. 9. n. 123.*
cum seqq. Regulariter id negamus, *c. vn. 2. F. 1. c. 1. §. qui vasallus. 2. F. 26. c. vn.*
2. F. 30. c. vn. in fin. 2. F. 36. c. extraord. 109. nisi tempestiua poenitentia du-
ctus ordinem deseruerit, anno scil. probationis nondum finiro, vel nisi con-
ditiones & leges ordinum variæ illis obstaculo non sint ad ea præstanda,
quæ in fidelitatis iuramento continentur; vnde admittendos censeo Equi-
tes illos Teutonicos, Hierosolymitanos, Rhodienses, Melitenses, Iohan-
nitas, Crucigeros, *Rosenth. c. 7. concl. 30. n. 9. cum seqq.* vel nisi consuetudi-
ne sit receptum, *plures limitationes vide apud Vult. d. l. n. 135.*

86. Ex quibus iam vltro patescit filiorum in quolibet feudo successio-
nem esse potiorum. Sunt autem filij alij naturales & legitimi simul, alij na-
turales tantum, alij legitimi tantum, alij legitimati.

87. De primis res expedita est, vt æqualiter succedant diuiso in capita
pro numero personarum, feudo *c. 1. §. & quia vidimus. 1. F. 1. c. 1. pr. 1. F. 8.*
licet in portionibus inæqualibus hæreditarijs instituti à patre testamento
forent; aut à parentibus emâcipati, exhæredari, vel præteriti sint: nec inter-
est, ex eodè vel diuersis (pactò tamen non obstante vt in *c. vn. 2. F. 29. §. siij. 2.*
F. 26.) matrimonijs fuerint procreati, cum vtrobique eadem ratio, eadem-
que causa formalis vocationis, vtriusque scil. agnatio. De Naturalibus
quoque & Legitimis tantum txx. sunt expressi, quibus feudorum succes-
sio ipsis denegatur, in *c. vn. §. naturales & adoptiuus 2. F. 26.* quoad adopti-
uos tamen §. vid. exceptiones *apud Sonsbec. p. 9. n. 63.*

88. Legitimati vero, vt non eiusdem generis, sic nec eiusdem erunt iuris.
Per oblationem curiæ legitimatus soli patri succedit, quod restringit *Sons-
bec. id. l. n. 66.* ad feudum à patre acquisitum post legitimatorem factam.
Per rescriptum Principis legitimati non succedunt, nisi nominatim ad
feuda sint legitimati, *Myns. 5. obs. 42. Geil. 2. obs. 142. n. 12.* Sed num absq; Do-
mini consensu & in præiudicium agnatorum legitimatio hæc procedet?
Neutiquam. *arg. l. 39. de adopt. l. 2. in fin. l. 4. de nat. restit. l. 4. C. de emanc.
lib. cum sim. c. vn. 1. F. 13.* de legitimatis autem per subsequens matrimoniû
magna est Dd. controuersia, an ipsi in feudis succedant; Affirmatiuam ta-
men, non modo quod æquior, & præiudicij Cameralibus stabilita, *Myns.
d. l. n. 2.* sed quod iure etiam videatur verior, amplector, *arg. c. tanta. 6. qui
fil. sint legit. l. 10. C. de natur. lib. N. 12. c. 4. in fin. N. 18. c. vlt. in fin. N. 89. c. 8. pr. ib.*
semel enim eos efficientes legitimos damus habere successiones illas, quas
habent ij, qui ab initio legitimi sunt, & *passim in ead. Nou.* Atque hanc no-
stram sententiam admittit quidem *Schenck. L. B. ad d. §. naturales. in fin.* sed
limitat eandem, nisi tenor inuestituræ repugnet, puta si pro legitime natis,
& ex

Et ex corpore legitimè descendentibus feudum sit concessum, vel nisi feudum sit dignitatis, aut insigniter nobile. Priorem limitationem non puto procedere propter txx. modo alleg. quod matrimonium omnem defectum suppleat, cui iuri tam Dominus, quam vassallus se conformare voluisse intelliguntur, *arg. l. 2. de pact. l. 54. §. 1. locat.* Posteriorem in medium relinquo.

89. Sed quod æqualiter filios succedere dicimus, num idem in feudis Regalibus asseremus? Et quamvis Fridericus Imp. in c. vn. §. firmiter. 2. F. 55. diuisionem prohibuerit, non tamen inde sequitur, quod solus primogenitus in illo succedat *arg. l. 7. pr. com. diuid. l. 23. §. vlt. de S. R. P.* idq; de receptâ hodie consuetudine (vide th. 14.) minus habet dubij. stante vero statuto vel consuetudine primogenitum vocante periculosa quæstio est sanguineis compluribus nota argumentis; An filius ante dignitatem patris natus secundogenito, post dignitatem primogenito, præferatur? quæ distinctionis fœdere adhibito commode videtur posse componi. Non minoris periculi aut difficultatis illa est quæstio, An ex primogenito nepos excludat secundogenitum patrum suum? quam adeo pronunciat difficilem Rosenth. c. 7. concl. 26. n. 12. vt Nili potius originem quam eius veram decisionem inueniri posse dixerit. Nos tamen cū ipso pro Nepote concludemus. Sed quid si primogenitus sine prole deceda t? alij secundogenitum præferunt; alij ad reliquos omnes pertinere autumant; alij feudum planè expirare putant. Secundam sub certis limitationibus probamus sententiam.

90. Deficiente lineâ rectâ successio ad collateralem deuoluitur; in antiquo simpliciter, in nouo si expressim inuestiturâ comprehendatur 1. F. 8. in fin. 1. F. 20. 2. F. 11. & 12. vel confortes sint 2. F. 18. Succedendi vero ordo in feudalibus idem qui in allodialibus, ideoque fratrum filij concurrentes cum patruis in stirpes, soli vero existentes in capita succedunt, N. 118. c. 3. l. 2. §. 2. de suis & leg. 1. F. 14. §. 1. 2. F. 11. Soli autem consanguinei fratres non vterini succedunt d. c. vn. 2. F. 11. *vers. ad cognatos enim.* neque illos excludunt fratres germani, sed simul cum consanguineis succedunt: quod ita explicat Sonsb. p. 9. n. 94. & seq. si feudum sit masculinum seu paternum. nam si femininum erit dabitur casus, quo ab vterino excludetur consanguineus.

91. Nonnunquam generis potius quam proximitatis gradus in successione ratio habetur, quando nimirum feudum ex diuisione ad vnum filiorum peruenit, qui casus est in c. vn. 2. F. 50. de quo vid. Rosenth. c. 7. conclus. 57. per tot. præsertim n. 17.

92. Acris autem ex modo d. c. exurgit Dd. conflixus, vtrum proximitatis ratio ineunda sit respectu vltimi defuncti, vel primi acquirentis: alijs, inter quos Hotom. disp. feud. 19. Hartm. Pistor. 2. qu. 19. Geil. 2. obs. 154. n. 3. posteriori alijs & magis communiter priorem amplectentibus opinionem. Quas ita conciliari posse putat Vult. 1. feud. 9. n. 234. si proximitatem lineæ spectemus ex proximè defuncto: gradus vero in ista linea ex primo acqui-

rente. Quæ tamen conciliationis ratio teste ipso Vult. d. l. n. seq. cum eodẽ tandem redeat, vt semper is, qui vltimo defuncto est proximior, ad successione admittatur, nos priore maxime approbamus sententiam, arg. c. 1. vers. his vero deficientibus 2. F. 11. Et deficientibus fratribus, fratrumque filijs, reliquos agnatos omnes secundum gradus (quem ex ciuili iure computari debere verius existimo per tx. in c. vn. 2. F. 37. uncto. c. vn. S. hoc quoque. 1. F. 8. c. vn. S. 4. 1. F. 1.) prærogatiuam (cuius iure Sax. non habetur ratio sed tantum inspicitur, quinam simultaneè inuestiti sint, nisi in inuestitura disertè cautum sit, vt successio fiat secundum gradus prærogatiuam nach rechter Sippl: quâ simultaneâ inuestitura semel ruptâ, & diuisione factâ ius succedendi inter ipsos corrui & extinguitur) in capita ad feudi successione in infinitum admittimus d. c. vn. 2. F. 50. c. vn. 2. F. 31.

93. Sed iam quaeritur, an agnatus vel filius possit feudum retinere repudiata hæreditate? quæ anceps & intricata quaestio, per ea quæ tradit Rosenth. c. 7. concl. 20. cum. seqq. & c. 2. concl. 33. Puto expeditissime rem resoluẽ ab illis, qui inter agnatum & filium distinguentes agnatum quidem feudũ hereditarium repudiata hæreditate retinere non posse, ex pacto & prouidentia posse: Filium vero siue hereditarium siue ex pacto, & prouid. aut vtrumque retinere aut vtrumque repudiare debere statuunt c. vn. 2. F. 45. cum quo concordat tx. in S. filius. 2. F. 51. Hinc si feudum sit hereditarium agnatus ad æris alieni solutionem tenebitur, secus si ex pacto & prouidentia, nisi de fructibus eius anni, quo vasallus moritur d. c. vel debita ratione feudi sint contracta, ad quæ etiam si defuncti hæres non sit tenetur. Filius autẽ utrobique. Sed num inuentarij confessio opitulabitur illi, vt alterum sine altero obtinere queat? Negatiua veritate theoreticâ inspectâ verior, quamuis plerique interpretum illum hoc casu vltra vires hereditatis ad debitorum paternorum exsolutionem non obstringi pietati & æquitati conuenientius putent,

94. Reliqui successione ordines iure ciuili in defectum ceterorum heredum recepti, consuetudinibus feudalibus incogniti reprobantur, & deficientibus, quos supra enumerauimus, feudum Domino aperitur. Vnde affinium & quorumuis aliorum extraneorum, coniugum, fisci nullam agnoscimus successione.

95. Feudo itaque modis prædictis ritè constituto & acquisito nascitur inde ceu Effectus ex suâ causâ *IVS* ipsum vtendi fruendi in perpetuum *ET* vltro citroque *OBLIGATIO* quæ iuris vinculum est, quo ad mutuam fidelitatem, & officia mutua Dominus & Vasallus, ipsorumq; heredes sibi inuicem astringuntur c. vn. in fin. 2. F. 6. c. vn. S. fin. 2. F. 22. c. vn. per tot. 2. F. 24. uncto. S. Domino. 2. F. 26. c. vn. 2. F. 47. & tam arcto quidem nexu, vt Dominus vasallum videatur habere in coniugem, c. vn. in fin. pr. 2. F. 58. vnde & ad paria iudicantur vt plurimum, neque enim, vt vult. gl. in c. imperialem. in fin. 2. F. 55. quemadmodum vasallus domino, sic vicissim Dominus vasal-

vasallo fidelitatem iurare tenetur. *Schenck, L. B. & FF. communiter ad. c. vn. 2. F. 6.*

96. *Vasalli officium in eo potissimum consistit, vt Domino Reuerentiam, obsequium & seruitia præstet militaria c. vn. verb. salua reuerentiâ. 2. F. 22. c. vn. ibi, quam humiliter quam deuotè. 2. F. 23. c. vn. 2. F. 6. 7. c. 1. §. 2. 2. F. 34. vnde nec dicam illi famosam dicere, nec accusare, nec testimonium contra eum ferre potest, §. item si delator 2. F. 24. §. in quibus etiam. 2. F. 33. si tamen dolo malo accuset tantum ad periculum & damnum domino creandum, secus si id fiat iuris sui tuendi gratia, & vt suam suorumque prosequatur iniuriam, quod facere ei licet, vt & excusabitur, si non sponte, sed ad testimonium perhibendum cogatur à magistratu vel iudice, gl. in d. §. item si delator. Sed num sine venia Dominum in ius vocare poterit? Affirmatiuæ, quam probat gl. communiter recepta, in modo alleg. loc. 2. F. 22. calculum adijcio: quanquam hodie hæc quaestio, & totius istius edicti ratio non magnam videtur habere utilitatem vel effectum teste *Vvesemb. in par. de in ius voc. n. 12.* cum citationes semper ad humilimas supplicantium preces impetrentur.*

97. Neque verò extra feudi naturam & obligationem Reuerentia hæc se extendit. Ideoque si Dominus mutuam pecuniam petat, vel fideiusionem ab ipso postulet, non tenebitur, c. 1. §. licet. 2. F. 26. debet tamen operam & diligentiam adhibere, vt possit alijs modis legitimis dominum liberare, *Rosentb. c. 8. concl. 28. n. 4.* Et hinc vasallus, quâ vasallus ad præstandas collectas non tenebitur, quamuis ob publicam necessitatem ab illis se nequeat eximere, quod & vsus totius Imperij comprobatur, & in Camera practicatur, teste *Myns. cent. 4. obs. 70.* Accedit quod vasalli plerumque sint & subditi, quos collectare licet, *vide th. 47. in fin.* sed nimirum & egenum dominum alere obstringitur? Regulariter id nego. Si tamen dominus omnia sua bona in feudum concesserit, vel pro vasalli facto impenderit, & ob id postmodum egere cœperit, æquitas sanè aliud suadet, præsertim cum non de suo patrimonio, sed redditibus & fructibus feudi suppeditet alimenta *sa. c. l. 7. §. 1. l. 32. de vsu fr. l. 28. de vsu fr. leg.* vt hic procedere videatur argumentatio à liberto ad vasallum, l. 5. §. 18. cum seq. de agnos. & alend. lib.

98. Obsequij quoque & reuerentiæ debitæ effectus in hoc consistit, vt si dubium sit quam rem nomine feudi vasallus à domino possideat, vel qui sint fines illius rei, aut alias domini intersit res feudales diligenter enumerari & describi, domino petenti eadem demonstrat, gl. in c. vn. §. illud quod, verb. requisitus 2. F. 55. instrumenta que inuestituræ ad minimum proximè confirmatæ edat, quod in eiusmodi instrumento super re communi confectio vtriusque interesse versetur *Rosentb. c. 8. concl. 33. n. 6.* etiam subvasallus domino maiori possit *Ioh. Fabr. in §. prauidiciales l. de act. Vult. 2. feud. 3. n. 30.* quod tamen vix directo fieri posse putat *Rosentb. d. l. in gl. lit. d. sub fin.* quin

potius debeat à vasallo suo tanquam competente subuasalli petere, vt is mandet. Ab hac tamen editione liberatum volunt vasallum, si vltra 30. annos feudum quietè possederit, quod quoad possessionis titulum rectè procedet, per ea quæ th. 72. dicta sunt, secus autem erit, si alium in finem Dominus petat. E contrario quoque Dominus de feudo nouo maximè tenetur instrumenta feudalia seu libros aut registraturas, antapochas aut reuersales feudales, vasallis, si illi interesse doceant, edere.

99. Sed nobilissima & præcipua portio officij vasallitici vertitur in seruitijs feudalibus, commodum illud possessionis subsequenteribus quæ si inuestituræ formulæ expressa sint, vel longissimo etiam tempore determinata, ad alia non tenetur vasallus: sin minus, ea præstabit, quæ eiusdem conditionis qui sunt exhibent, attentis personarum feudorum ac regionum hoc casu circumstantijs, vt non nisi moderata, honesta & possibilia exigantur, ne vasalli officium superioris, quod possunt, implorare cogantur, vid. Geil. 1. obs. 17. & 2. obs. 62. num. penult. lib. 1. de pac. publ. c. 2. n. 22. Myns. cent. 5. obs. 8.

100. Præstat autem seruitia vasallus quotiescunque requisitus fuerit (nisi domino magnum periculum vitæque discrimen imminere sciat aut stas etiam diebus seruitia debeantur) vel in propriâ persona, vel per substitutū domino acceptabilem, illud si expressè cōuentum sit vel vasalli, consilio rei que militaris peritia pollentis, præsentia singulariter delecta, officiumque feudo adhæreat (quibus tamen casibus per filium vasalli æquè idoneum seruitia rectè præstari tradit Schrad. p. 6. c. 6. n. 53) Hoc si vel personæ qualitas, vel ætas, vel alia iusta causa à personali præstatione excuset. Et præstat ea principaliter & primariò domino immediatè proximo qui scilicet & vniuersalis dominus est 2. F. 54. in fin. 2. F. 55. §. illud quoque nisi mediatus simul sit patriæ Dominus, & pro ipsius salute bellum gerat, cui & tum debet succurrere, si aduersus immediatum dominum bellum eiusmodi moueat. Ceteroquin Dominus superior à subuasallo per larus saltem vasalli seruitia exigit, qui si officio suo deerit, etiam subtractione rei à superiore subuasallus poterit adigi Rosenth. c. 8. concl. 10. in fin.

101. Sed quid si vasallus plura feuda à diuersis dominis teneat & ij inter se bellum gerant? Antiquiori certè potius eum seruire oportet 1x in d. §. illud quoque. semper enim is exeiptur 2. F. 28. in fin. adeo vt nec iuniori per substitutū. nec per contributionem seruire teneatur arg. l. 1. §. 12. de vi & vi arm. l. 5. C. de accus. cum sim. nec consideratio diuersorum feudorum releuare vasallū potest, vt de comite Fländriæ, Arthesiæ, Brabantiæ &c. casum proponit, sed non omnino determinat Rosenth. d. c. 8. concl. 18. in fin. si vero contra diuersos eodem tempore arma moueant, antiquiori in personâ, iuniori per substitutum vel contributionem rectè seruiet. Quod si de antiquitate non constet, electio erit vasalli, cui potissimum in persona seruire velit.

102. E diuerso si plures vasalli vnum feudum possident, omnes ad seruitiorum debitorum præstationem in solidum obligantur. Sed hic omnino distinguenda sunt seruitia diuidua ab indiuiduis. Diuidua enim cū sunt, videl. si domino militanti certam pecuniæ summam conferre tenentur, singuli pro suâ ratâ soluere, & domino seruire debent, c. 1. §. omnes filij. 2. F. 26. *Cibi FF.* At si indiuiduum sit seruitium & in faciendo consistat, singuli quidem in solidum obligantur arg. l. 2. §. 1. l. 72. de V. O. sed vnus solutione ceteri liberantur, arg. §. 1. l. de inutil. stipul. d. l. 2. §. 2. de V. O. l. 1. §. 4. de eo per quē fact. cum semel & non pluries debeatur arg. l. 44. pr. de legat. 2. l. 3. §. 1. de duob. reis const. omnesque vnā tantum personā sustineant, arg. l. 5. §. 7. iudicat. solu. ideo plerumque eligi vnus ex ijs solet, qui seruitia præstet. Quod si inter vasallos, quis præstare debeat, non conuenerit, dominus eliget, à quo seruitia exigere velit, arg. d. l. 2. §. 1. de duob. reis. const.

103. Sed cuius sumptibus seruitia hæc præstanda? si quid de illis actum, conuentioni erit standum; alias regulariter suis sumptibus vasallus ea præstare tenetur arg. l. 18. c. 1. de oper. lib. c. vn. verb. pro quantitate feudi. 2. F. 54. nisi feudum sit exiguum, aut Dominus extra territorium bella gerat, quod tamen ita accipiendum videtur, si Dominus velit de nouo acquirere prouinciam vel ciuitatem; nam si pro defensione patriæ in hostili terra, ex doctrina Politicorum, malit pugnare, tenebitur eum sequi, de iure autem Sax. receptum, vt vasallus domini expensis seruiat, quemadmodum & eodem iure Dominus, si dehinc alia sibi præstari velit seruitia feudalìa, vasallo tenetur ad equi vel armorum in bello amissorum restitutionem *Lehenrecht c. 4.*

104. Quamuis autem vasallus ad seruitiorum præstationem promptus semper debeat esse & paratus, tamen si Dominus bellum notoriè iniustum gerat, non tenetur eum adiuuare; quemadmodum etiam si dominus hæreticus, bannitus, excommunicatus aut simili infamia notatus c. vn. pr. 2. F. 28. c. fin. X. de heretico. si feudum licitè alienans possessione non fruatur, aut alias sine culpa ipsius vasalli alius occupet & possideat. Nonnulli quoque existimant si vasallus ad solutionem dimidiæ partis totius feudi se offerat à præstatione illum personali liberari §. firmiter. 2. F. 55. qui tamen §. loquitur tantū de casu quo Imperatori in expeditione publica seruiendum, vt si domini persona in magno sit constituta periculo iuramento satisfieri non putem nisi Dominum vasallus ipse inuenerit.

105. Iura porro realia ratione feudi domino vel vasallo competentia sunt diuersa. Et domini quidem ius in directo eiusdem consistit dominio seu proprietate; vasallo vero cōpetit ius rei feudalìs possidendæ, eiusq; vile, quod alij iuris appellare malunt, dominium, idque hæctenus vtrique dominandi ius largitur, dum ALIENATIO nulla tenetur.

106. Regulariter enim nec dominus ius directi domini inuito vasallo (nisi fortè in Ecclesiā ius suum transferre velit, c. vn. 2. F. 54. alienare potest,

test, *c. 1. § ex eadem. 2. F. 31. c. vn. 1. F. 22. §. Prateva. 2. F. 55.* in tantum vt ob eiusmodi alienationem proprietatis caducitatem complures arguant, *arg. §. domino committente. 2. F. 26.* Si tamen iusta vel necessitatis, aliaue causa subfit, & translatio fiat in æquè idoneum (an idem si in potentiorem? non puto) vassallis haud facilè licebit reluctari: & quamuis eiusdem curiæ vassallos simpliciter per diuisiones varias diuidere & dismembrare nequeat, cum Vniuersitate tamè & tota curia facilius ius hoc directi dominij transibit, *arg. d. §. ex eadem. l. 62. de A. R. D. l. 1. §. 1. de fund. dot.* Sed quid si Dominus feudi habens iura Principis vassallos alienare & transferre velit? Sunt qui simpliciter negant, sunt iterum qui affirmant. Ego quantum ad principalem quæstionem cum illis facio, qui interesse putant, an subditi simpliciter Regi seu Principi sint subiecti, an verò certis foederibus, & legibus fidei quasi eius & beneuolentiæ commissi. Illos, cum sint plenariè subditi, puta bello subacti, liberè cum ditionibus alienare poterit: Hi, cum quoad plenitudinem potestatis subditi non sint, nec pro arbitrio poterunt alienari.

107. A parte Vassalli etsi olim variæ circa hunc articulum erant consuetudines ac sententiæ, vt patet ex *c. vn. 2. F. 9. c. vn. 2. F. 44. c. vn. 1. F. 3. vbi gl.* Hodie tamen sine Domini cōsensu alienatio prohibita est, *c. imper. alu. 2. F. 52. c. imperiale. 2. F. 55.* Alienationis verò vocabulū latissimè accipiendū, vt quælibet contractum, rem feudalem, seu ius in re feudali in alium transferentem complectatur, *arg. l. 28. de V. S. l. fin. C. de reb. alien. non alienan.* probant adducti modo txx. Sed tum demum facta reputatur, cum per traditionem res ex iusto titulo verè tradita est, *d. §. callidis ibi, vendunt, & in alios transferunt.*

108. Hinc Vassallus non potest feudum vendere (nisi proximis agnatis, *c. vn. §. 1. 2. F. 3.* apud quos eorūq; hæredes feudales perpetuò manet *arg. §. si verò. 1. F. 13.* & pretium inde redactum loco feudi non succedit, sed venditoris manet. An verò l. 2. C. de rescind. vend. in feudo licitè vendito locus erit? Affirmo. Sed quid si Vassallus pœnitentia ductus feudum alij venditum tradere nolit, an ad rei traditionem vel interesse præstandum condemnabitur? Posterius probo, *arg. l. 11 §. 2 de act. empt. l. 6. C. eod.*) Permutare (etiam feudum aut partem eius sterilem permutando cum fertili, cum non commodum, vel incommodum, sed reuerentia domino debita eiusdem postulet consensum, *c. 1. in fin. 2. F. 24.*) Donare, in Dotem pro filia (ipsa tamen mulier potest, *c. vn. 2. F. 13.* cum patris in dotem datio sit alienatio, *arg. l. 14. pr. ad L. Falcid.* non quæ ab ipsa sit filia, *arg. l. 75. de iure dot. l. 30. C. eod.*) vel Propter Nuptias dare, *§. donare. 2. F. 9.* (Hinc licet vxor in bonis mariti tacitam habeat hypothecam, quoad sibi de dote satisfiat, non tamen eam habet in bonis feudalibus, *Myss. 6. obs. 45.* de iure verò Saxonico & generali consuetudine mulier habet ius retentionis in bonis feudaliibus, & alimenta, vsque dum dotem suam recipit: quin & dotalitium ex feu-

feudo constitui & præstari plerorumque Germaniæ locorum moribus cõ-
probat, idque in Marchia Brandenburgica pro onere feudali habetur à
feudi successioribus præstandum, cum regulariter non nisi domino & agna-
tis consentientibus constitui queat) in Emphyteusin concedere, *d. s. dona-
re, vers. quis enim dubitat*, (quamvis de generali consuetudine Vasalli pas-
cua, terras incultas, & eremos feudales in emphyteusin concedere soleant,
Vult. 1. Feud. 10. n. 64.) Oppignorare, *c. 1. in fin. 2. F. 8. c. 1. 2. F. 55.* Hypothecæ
dare, *d. c. 1. 2. F. 55. arg. d. l. fin. C. de reb. alien. non alien. l. 5. §. penult. de pign. l. 1.
pr. de pign. act.* quod alij malunt restringere ad casum, quo possessionis
traditio infecuta, solam enim hypothecæ constitutionem caducum feu-
dum non facere, probare volunt *ex d. s. callidis*. & vt maximè aliena-
tionem ex huiusmodi hypotheca sequi posse dicas, extra tamen propo-
sitionis terminos assumi arguunt, cum iam non propter hypothecationem,
sed propter eam subsequenter alienationem feudo cadat Vasallus. Vide
quæ pro negatiua doctè & eleganter tradit *Vult. 1. feud. 10. n. 54.* reliqua
ip[s]i discursui latius examinanda relinquo.

109. Sed num hanc alienandi potestatem Vasallo in extrema etiam ne-
cessitate famis vel alia aliqua constituto adimemus? rigore iuris inspe-
cto, dicendum quod sic *per text. in c. 7. X. de constit. c. vn. pr. 2. F. 9.* vt maximè
dura atq; inhumana, & à mutua vasalli & domini necessitudine abhorrens
nonnullis videatur. Sane si alienandi facultatem petat à Domino, isq; nec
emat, nec alienationi consentiat, licebit Vasallo alteri, modo æqualis vel
melioris conditionis vendere, Pro necessitatibus tamen ex causa feudi in-
cumbentibus rectè illud oppignorat Vasallus, *Sonsbec. p. 12. n. 100.*

10. Potest autem Vasallus in sui tamen præiudicium, non etiam Agnato-
rum aut Domini, seruitutem realem feudo imponere, *per text. express. in c.
1. §. quid ergo. 2. F. 8.* quin & vsum fructum; aut si maius ius percipiendi fru-
ctus feudi, in re feudali eum constituere posse verius puto, *arg. §. 1. de vsu
& habit.* vt tamen ipse Vasallus ad seruitutorum militarium præstationem
obstrictus domino maneat, *Rosenth. c. 9. concl. 10. n. 5.* Et quæ de Emphyteu-
si diuimus, volunt extendi ad longi temporis locationem, vt nec illa Va-
sallo sit concessa, ideoque singulis nouenis annis renouanda, à quibus ta-
men dissentire videtur *text. in c. vn. §. donare.* indistinctè loquens, cum nec
dominium nec possessionem tribuat locatio, *arg. l. 39. locat. l. 10. §. 1. de A. vel
A. P.* & tempus locacionis conductionis naturam non immutet, *arg. l. 2. C.
de præscript. 30. an.* vnde si ante finitum tempus locationis feudum domi-
no aperitur; non tenebitur illi stare. Compromittere quæque in arbitrium
posse txx. euincunt manifestissimi, *in r. vn. 2. feud. 15. c. vn. 2. feud. 46.* & fa-
cit ratio, quod compromissum obtineat vicem transactionis, Transigere
autem licitum esse Vasallo docemur, *ex c. 1. §. si Vasallus. 2. F. 26.* nec solum
decidendi sed etiam feudum dimittendi causa, *arg. c. vn. 2. F. 43. Schenk. B.
à Taut. ad d. §. si Vasallus.*

111. Vnde non immerito dubitare licet *cum Soub. p. 12. n. 97.* si tertius quispiam rem in feudum à domino datam vindicare tanquam suam intendat, & possessor vasallus transigat, vel alio modo victus succumbat, an Domino præiudicet? Et quanquam Dd. communiter distinguant inter directum & utile dominium, item scientiam & ignorantiam domini, *vide Rosenth. c. 9. concl. 12. per tot. præferri n. 3. 4. 5. 12.* vix tamē aut ne vix quidem explicacionem illam admittet *d. c. 2. F. 43.* quippe cum ibi disertè proprietas vindicabatur, eamque causam domino absente vasallus quasi procurator in rem suam solus agere poterat, ita vt Dominus, quod gestum fuit, ratum habere reneatur. Quæ omnia quomodo ad utile dominium in iudicium deductum, vel ad casum scientis aut ignorantis domini accommodari possint non video, vt non male ex natura feudi dici posset, in feudo speciale esse, maximè cum & *d. s. si Vasallus* in diuerso licet casu, parum momenti ponat in Domini scientia aut ignorantia; stante verò hac opinione ex natura correlatiuorum sententia contra dominum lata vasallo præiudicabit. Vbi rursus distinguunt Dd. an litis scientiã habuerit, & iuris sui deductionē neglexerit *arg. l. pen. de re iudis.* Et vt quæstionum difficultates præcaueantur volunt, vt qui interesse aliquod prætereendere possunt, citentur, quod consilij loco suggerit Geil. *l. obseru. 70. n. pen.* vel si præiudicium metuunt, vltro interueniant, seq; in iudicium non consentire palam protestentur. *adde Rosenth. d. c. 9. concl. 24. cum seq.*

112. Quemadmodum autem alienatio sine consensu domini & legis permissione facta illicita: ita consensu domini & Agnatorum vel legis accedente rata erit ac firma *c. 1. §. si vero. 1. F. 13. cum sim.* Consensum autem illū & ante alienationem, & in ipso alienationis actu, & post alienationem factam rectè accomodari posse restatur Vult. *1. Feud. 10. n. 49.* etiam post mortem Vasalli alienantis *ibid. n. 96.* Et quamuis vt plurimum in ijs, quæ magni sunt præiudicij tacitus aut præsumptus non sufficiat consensus, si tamen dominus præsens sit nec contradicat, vel si seruitia ab eo in quem alienatio facta est, acceperit, vel longum tempus sine contradictione elabi sinat, consensisse illum dicimus, *arg. l. 60. de R. I. Vbi Dd.* Agnatos autem eosue, quorum interest, vt alienationi consensisse censeantur, non sufficit actui fuisse præsentēs, & tacuisse, sed necesse est, vt consensum suum verbis vel facto aliquo declarauerint *Hartm. Pistor. 2. q. 6. n. 1.* semel vero adhibitus consensus amplius pænitentia locum non relinquit, *Vult. 1. feud. 9. n. 110.*

113. Ceterum pluribus existentibus dominis omnium requiritur consensus, adeo vt si quidam non consentiant, pro consentientium parte feudum saltem constituatur *arg. c. vn. 2. F. 38.* quod si domini existant subordinati, vt in subvasallo accidit, cuius requirendus sit consensus in diuersas partes à Dd. itum est, his superioris, illis intermedij exigentibus consensum. Nos cum vtriusque interfit, nec subinfeudans absque tenioris consensu alienare queat, merito nec subvasallus *arg. l. nemo. de R. I.* vtriusque exigimus

gimus consensum. Prælatus quoq; vel Episcopus quamuis non sit Dominus proprietatis feudi, tamè si res infeudari solita consensum alienationi accommodare potest, sed tutius fecerit emtor, si consensum capituli adhibeat.

114. Consensus ille limitatus est personâ, tempore, modo ideoq; strictè accipiendus, nec de persona in personam nec ad certam alienationis speciem directus in aliam extenditur: vnde licentiâ data alienandi in Caium, in alium quàm Caium facta alienatio nulla est; & consensu de vendendo impetrato non licebit permutare, vel hypothecæ dare. Dominus autem qui alienationi consensit iuri suo directo nihil præiudicasse præsumitur, nec in persona emtoris feudum allodij naturam assumit, etiam si concessum sit vasallo, vt ipse habeat, & cui illud dederit, vbi difficilis occurrit nodus inter *S. feudum* 2. F. 26. & *vn.* 2. F. 48. verius tamen videtur, domino iuris directi effectum non statim omnè ademptum censerî, nisi id expressè actû sit. Præiudicat autem sibi Dominus in onere feudi, feudo ad se deuoluto *arg. c. vn. §. si vero.* F. 13. nec onus illud excutit clausula, salvo iure suo, adiecta; intentio enim contrahentium & tenor consensus contrarium suadet, *arg. l. 13. de min. l. 89. de cond. & demonstr. Fach. 6. cont. 56.* sed num hoc casu ad vfuras quoque, fructus & interesse tenebitur? videtur quod sic non enim hoc casu dissimilis est causa domini & fideiussoris *arg. l. 56. §. 2. de fidei l. 54. pr. locat.* Quod si non consentiat, & tamen ex consuetudine loci id oneri æris alieni obnoxium, non tenebitur, nisi quatenus æs alienum pro debitis necessarijs, alias ex feudo præstandis, contractum est.

115. Et quamuis agnatorum quoque consensus ad perfectam alienationem (modo non à principio feudum cum libera potestate alienandi concessum sit, tum enim alienationem agnatis præiudicare tradit Rosenth. *c. 9. concl. 42. n. 1. & 4.*) requiratur in feudo antiquo, sit tamen interdum, vt sine etiam illorum consensu licitè alienetur domini consensu, aut consuetudine vel statuto illud permittente, sed agnatis REVOCATIO concedatur: idque *vel iure successionis vel ῥετιμωσιω seu retractus.*

116. Multum autem interest, feudum alienatum antiquum sit vel nouum: pater an agnatus alienet: filius an agnatus reuocare intendat: itemque iurene protimiseos, vel successionis. His enim probè attentis facile quasuis tricas euitabimus. Nouum enim feudum cum consensu alienatum ne quidem à filijs, multo minus ab agnatis reuocari potest, nisi fortean ius aliquod in feudo illo nouo quæsitum habeant *Myns. 4. obs. 45. n. fin.* de antiquo res magis dubia, quam tum tertiâ nostrâ cautelâ, tum feudorum in hereditaria & pactitia distinctione adhibita decidemus pendenteque maximam partem ex illis, quæ de successione *th. 93.* diximus. Quod si non pater, sed agnatos duntaxat relinquens vasallus feudum antiquum alienet, & mortuo vasallo iure successionis reuocatio contingat, tenetur agnatus, si heres sit vltimi vasalli, tam in feudo pactitio, quam hereditario ad factum defuncti præstandum, & si inuentarium confecerit, eius beneficio gaudebit, *vid Fachin. 7. controu. 13. fin.* iure protimiseos, viuo adhuc alienatore, in remotiorè agnatum alienatum reuocare intendat, id intra annum

& diem à tempore legitimæ ac plenæ scientiæ facere debet, cum refusione in extraneum licet alienatio facta sit, precij, quod emtor soluit, vel sine fraude soluere paratus fuit: mortuo autem alienatore, etiam sine precij refusione, à proximo remotiore intra annum & diem, vel 30. ann. ab extraneo *S. Titius. 2. F. 26. §. sed etiam res. 2. F. 3. §. porro 2. F. 9. §. seu autem. de iur. procum. Rosenth. c. 9. concl. 36. & concl. 95. n. 5. Vult. 1. feud. 11. n. 186. c. i. seqq.* Tempus autem 30. annor. etiam si proximioribus præterfluxerit, reliquis tamen in gradu sequentibus agnatis integrum sua occasione restat *Hartm. Pistor. qu. 8. n. 45. Fachin. 7. controu. 12.* Filius quoque iure protimefeos viuo patre refuso precio reuocare feudum potest. *Myns. cent. 4. obs. 83.*

117. Alienationi non absimilis videtur SVBINFEVDATIO quæ est actus, quo vasallus feudum quod habet, vel totum, vel partem eius alij legitime concedit, 2. F. 3. §. sed etiam. 2. F. 9. §. si vero. 2. F. 26. §. beneficium. 2. F. 34. §. similiter. & ibi FF. Rationem autem concessæ subinfeudationis ponunt nonnulli in eo, quod sit donatio quædã, ad quã homines non tam procliuues quam venditione, videtur etiam apta ratio peti posse ex *L. 7. §. 3. de bon. dam.*

118. Ut autè subinfeudatio illa procedat tria copulatiuè cõcurrant necesse est I. vt vasallus sine fraude alteri concesserit nõ permiscendo occultam venditionem, vel aliud in fraudè domini. Sed num ob solum precium vel laudemium acceptum in fraude cõstituetur? Non puto. II. vt fiat subinfeudatio personæ æquali. An etiam maiori? Disting. inter maioritatem officij ac dignitatis, & habilitatis ad seruiendum. III. Vt fiat subisdem pactis & conditionibus, quibus infeudans accepit. An nõ igitur licebit modo arctiori? vtique *per c. extraord. 108.* Cum verò subinfeudans non plus iuris in subinfeudatum transferre queat, quam ipse habet cõsequenter resolutio iure dantis resouetur ius accipientis, 1. *S. rursum. 1. E. 5. c. extraord. 73.* ex æquitate tamen plerique ita subinfeudatum feudum retinere statuunt. *S. fin vero 2. F. 9.* quem §. alij interpretantur de casu, quo dominus subvasallum recognoscit, vel quo subinfeudans culpã suã feudum amittit.

119. Vicina subinfeudationi respectu vasalli est REFUTATIO quæ definiri potest actus, quo vasallus feudum quod habet alteri licitè, liberè & tempestiuè cedit. Fit hæc refutatio vel in manus domini, vel agnatorum: illa propria, hæc impropria dicitur. Et quidem si feudum nouum domino refutetur, pleno iure ad ipsum redit; si antiquum, quoad vitam refutantis agnatis præiudicatur: Si remotioribus agnatis refutetur, proximiores licito modo reuocabunt. Et cum refutandi facultas iure data sit, licet inuito etiam domino refutare, nulla etiam stipulationis vel interesse habita ratione, cum stipulatio naturam actus non immutet; *l. s. §. conuentionales. de V. O. l. 4. pr. de vsur. Gothofr. ad rubr. de V. O.* An dominus quoq; inuitum vasallum poterit liberare, vt eum vasallum amplius non habeat? casus vix metuentus: interim non potest non licere domino, quod vasallo licet.

120. Quemadmodum autem feuda certis modis acquiruntur, ita vicissim quoque amittuntur. AMISSIONIS verò causæ potissimum tres: *Voluntas, Casus & Culpa.* Et voluntate quidem vel tacita, puta præscripti one (vide

de

de th. 73.) vel expressa, refutatione scil. de qua th. præc. & remissione que fit vasallo ad domino, c. 1. pr. 2. F. 49. c. vii. 2. F. 44. casu, si res interierit incendio, chasmate, terræ motu, inundatione, vel calamitate belli cum prædia occupantur ab hostibus, §. *finitur* 1. de *usufr.* l. 15. §. 2. *locat.* l. 30. §. 3. de *acq. vel am. poss. in quo loco delenda negatiua non aut legendum nos.*

121. Præcipua verò amissionis causa est culpa vasalli vel in Dominum, vel in alium commissa, quæ sub Feloniæ vocabulo comprehenditur, eiusq; species aliquot recensentur, in c. vii. 2. F. 24. vt sunt inuestituræ intra legitimum tempus intermissa petitio *pr. d. 1.* contumacia vasalli ad fidelitatem præstandam citati, non comparentis *vers. est & alia.* denegatio seruitiorum *vers. sed non est alia* inficiatio feudi §. *vasallus.* 2. F. 26. alienatio illicitè facta, de qua *superius* (etiam si in continenti recuperet c. vii. 2. F. 44. *arg. l. 65. de iur. l. pen. vi bon. rap. l. 17. §. 2. de edil. edict.*) item si in prælio campestri periclitantem dominum deseruerit *vers. item qui.* (in tantum vt licet Dominus vel victoria obtenta, vel fuga arrepta saluus euaserit, feudo nihilominus cadat vasallus *arg. l. 3. §. 15. de re mil.* si tamen lethaliter vulneratum, hoste sc. vincente, deseruerit excusabitur, *Rosenth. c. 10. concl. 16. num. 18.*) si insidias vitæ domini struxerit *vers. porro.* (non si in nudis membris perstiterit, 2. F. 51. §. *si vol. erit.*) si graui iniuria reali vel verbali affecerit, *d. vers. porro.* si secreta domini propalauerit, c. vii. 1. F. 17. si filium dominum offendentem non eduxerit vel sistere recusarit, 2. F. 55. §. *insuper.* si in perniciem domini cū inimicis eius amicitiam colat, 2. F. 57. si dominum iniuste carceribus inclusum non liberarit cum potuerit, *vers. item si delator.* si dominum accusauerit, §. *similiter.* 2. F. 23. adde th. 96. (num vero hoc ad aduocationem extendemus? Negatiua probabilior *arg. l. 14. §. 9. de bon. lib.*)

122. Per consequentiam quoque in dominum committitur feloniam, si personis potestati affectiuuè eius subiectis iniuria infertur, veluti si vasallus dominum cucurbitet; h. e. stuprum domini vxori, viduæ, (num concubine? Neg.) Sponsæ, filia, nepti ex filio, item nurui, matri, sorori adhuc in domo domini manentis, quæ dicitur in capillo, h. e. interpr. Hotom. quæ nupta nõ est, quãuis volentibus & cõsentientibus, inferat aut inferre exerceat, 1. F. 5.

123. Sed non tantum ob delictum directo vel per indirectum in dominum sed etiam aduersus alium commissum priuatur vasallus feudo, vt si parricidium fratri suo aut filio eius inferat, (ob homicidium enim etiam aduersus domini fratrem commissum regulariter non priuatur, 2. F. 37. *pr.*) conuasallum tradat *d. c. 37.* maiestatis crimen incurrat (non tamen indistinctè ob quæuis crimina publica feudum amittit) quibus addi potest incestus. *Sonsbec. p. 12. n. 52.* Sic ipsius quoque rei læsio seu deterioratio enormis caducitatem caufatur c. vii. §. *quicumque.* 8. & *ibi* FF. 1. F. 27. ad quam deteriorationem refertur scuitia vasallorum in subditos, quam coerceri publice interest, *vid. th. 99. in fin.* scuitiæ species est denegatio iustitiæ *d. c. vii. 2. F. 24.*

624. Plures sunt feloniam species, quæ omnes quidem iure feudali definitæ non sunt, ex ijs tamen quæ expressè depeudent quarum varietas fidei & arbitrio iudicis discreti & solertis dirimenda est §. *prædictis* 1. F. 24. ex quoi tamen.

tamen loco nõ rectè licet inferre, quod ex quibus causis filij exheredari &c. possunt ex iisdem quoq; vasallus feudo priuetur, quia hoc simpliciter acceptū absurdas parit inductiones. Et prædictis quidem modis feudum amittitur, vt tamen sententia priuacionis declaratoria requiratur, nisi culpā vel feloniam cõmisit vasallus actu permanentē quo casu de facto Dominus possessionē feudi occupare potest, *Gail. 2. obs. 51*

125. Amissum vero feudū quibus applicari debeat, dubiæ semper fuit quæstionis. Distinctionibus res erit expedienda. Feudum nouū quocunq; modo amissum domino cedit *§. his omnib. 1. F. 8. §. si vasallus. 2. F. 26. §. callidis. 2. F. 55.* Feudū antiquum, si in dominum commissum sit delictum, ad eundem recit. *§. deniq. 2. F. 24.* An autem perpetuo, vel saltē ad vitam delinquentis vasalli? Posterius *ex c. 78. & 98* tanquam æquius, & quo vtriq; tam domino quā agnatis prospicitur, nonnulli amplectuntur. Sed cum illa æquitas nullo certo tx (extraord. enim c. partim dubia, partim sibi contraria) nitatur, periculosa videtur illa assertio. Et propter rationis identitatem idem forte dicendum, si ob non petitam inuestituram, vel alienationē sine cõsensu domini factam feudum fiat caducum, quamuis hic malim sequi illos, qui hoc ad vitam vasalli delinquentis restringunt, *arg. c. vn. pr. 2. F. 31.* Si delictū non in Dominum sed alium committitur, filijs delinquens præiudicat *d. §. si vasallus. 2. F. 26.* non agnatis, ad quos statim deuoluitur, *d. c. vn. 2. F. 31. & ibi Schenk. Bar.*

126. Fruētus tamen feudo ob feloniam amisso ante delictū perceptos indistinctè lucratur vasallus, *arg. l. 48. de A. R. D.* à tēpore cõmissæ culpæ perceptos & percipiēdos domino vel agnatis restituere tenetur: extātes autē simpliciter amittit *Rosent. c. 10. conc. 42. n. 30. cit. seqq.* Ob extinctā lineam aperto feudo diuisio fructuum *auxria §. his consequenter. 2. F. 28.* ineunda erit, interdum tamē etiam distributio *l. dimortio (alias fructus) 7. solut. mat.* potest esse æquissima, vt in piscibus in stagnū immisiss. Impenfæ quoq; & meliorationes siue intrinsecæ siue extrinsecæ à vasallo in feudo sine culpa finito & ad dominum vel agnatos reuerso factæ ad vasallum eiusq; hæredes allodiales pertinent, ita vt deduci, etiam sine compensatione cum fructibus perceptis, vel repeti possint, *Rosent. d. concl. 43. 44.*

127. Restant iam ACTIONES & IUDICIUM FEVDALÆ, vbi primū considerandū, quænam actioes feudi nomine competant. Et quidem vasallo contra Dominum de feudo promisso agenti, dabitur actio pro modo factæ promissionis: si verò traditum sit feudum, idq; ad alium peruenerit, potest tanquā dominus à quolibet possidente sibi quasi vindicare *§. rei autem. 2. F. 8.* quin ad iura quoque feudo inhærentia actione negatoriā vel confessoria vti potest. *d. §. rei.* datur itidē vasallo actio euictionis *d. c. vn. pr. 2. F. 8. c. vn.* Quin & possessorij iudicij remedia vasallis quam maximè competunt, non solum retinendæ vel adipiscendæ, sed etiam recuperandæ possessionis vnde vi, aduersus ipsum quoque dominum, *Vult. 2. Feud. 1. n. 23.* Domino è contrario datur contra vaiallum directā vindicatio si vel neget rem in feudum datam, *c. vn. §. si vero. 2. F. 2.* vel feudum causa præuia repetit, quā ob causam & condictio causa data causa non secuta eidē conceditur, *1. F. 2. 1.*

128. Reliquum est, vt quis iudex competens sit indigitemus. Et est aut contentio inter vasallos de feudo regali, & solus Imperator, exclusā etiā Camera, cognoscit; aut non regali, & tunc vel inter vasallos controuersia, & præuentio locum habet *Gail. 1. obs. 29.* vel inter dominum & vasallum & pares curiæ iudices erunt *c. 1. §. fin. 2. F. 55. c. 1. §. si inter 2. F. 39.* in reliquis iudex competens est Dominus feudi Processus quoque feudalis in plerisque conuenit cum ciuili, in aliquibus discrepat, quæ passim apud Dd. extant, Sed hic digitum intendisse sufficiat, cum exactiorem deductionem instituti mei, temporis & currentis præli ratio non permittat,

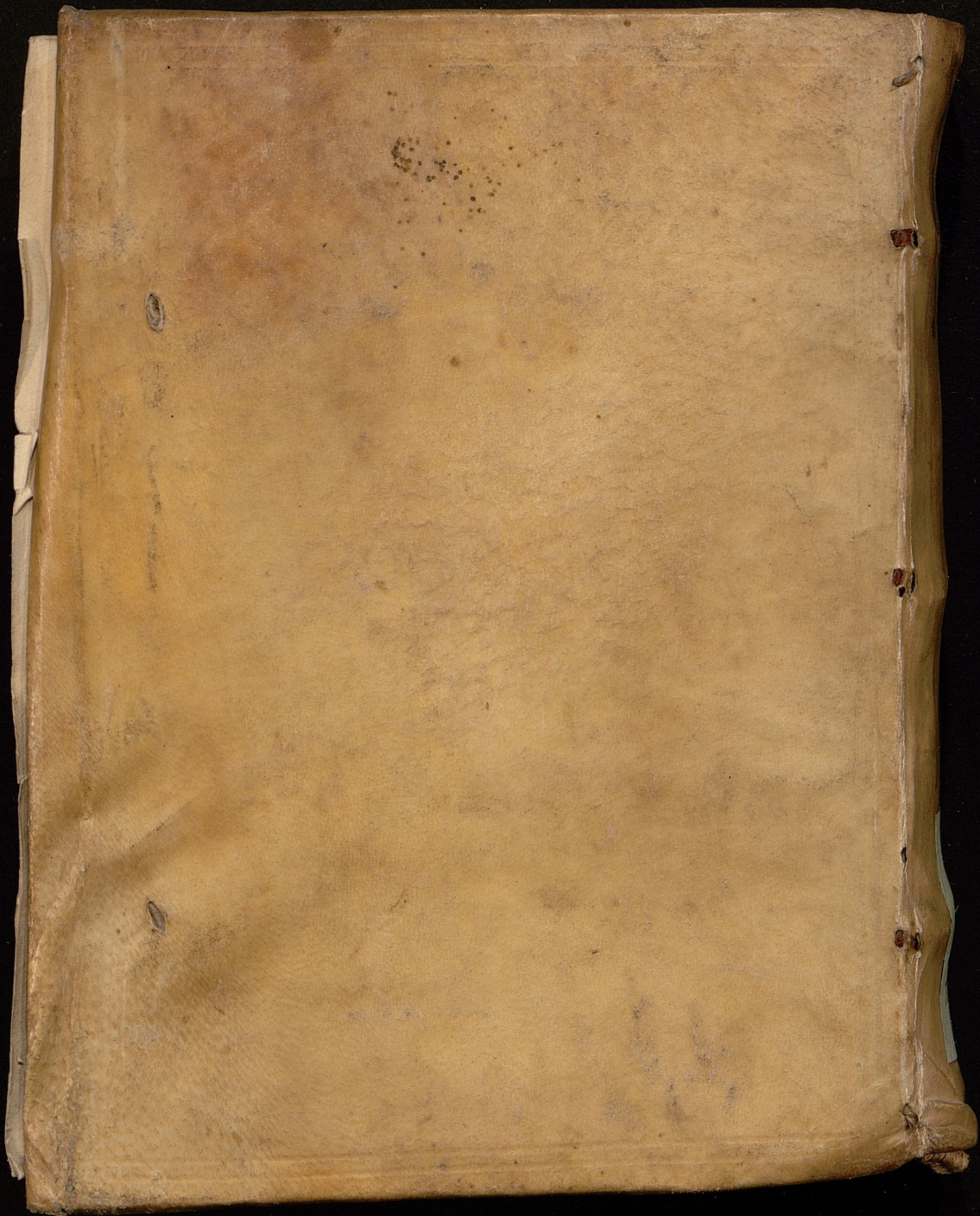
F I N I S

IMMORTALES IMMORTALI GRATIÆ.

X 2874408

94 A 7386

VD 17

Farbkarte #13

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

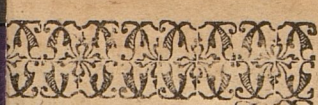
Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

35.

EV DALIS

etitis ac inferis
is

S I N

ementiâ,

vs

VV. ac DD.

o, I. V. Doctore, &

S. LL. Licentiaro,

& Fisco.

quod in celeberrimo Agrippi-

no, Acroaterio

conscriptioni submittit

de ecclâ-Saxo.

die 25. April.

PPINÆ,

ope Augustinianos.

